NATO LA 70 DE ANI. Prohodul relației SUA-Turcia se amână

ROMÂNIA
Newsweek®

6-12.12.2019

UNGURII ȘI BULGARII L-AU SALVAT PE DOMNUL LĂZĂRESCU

FOTO: CAPTURĂ DIN FILMUL „MOARTEA DOMNULUI LĂZĂRESCU"

Newsweek România a aflat cum au construit ungurii, bulgarii și polonezii spitale cu bani europeni. Spitalele regionale promise de PSD vor fi gata abia în 15 ani

Anul 2 ■ Numărul 83 ■ Preț: 11,90 lei

BIBLIOTECA ALEPH

FM

KISS FM ESTE RADIOUL NR. 1 ÎN ROMÂNIA

Conform studiului de audiență realizat în perioada 22 aprilie - 11 august de IMAS - Marketing și Sondaje și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, Kiss FM este ascultat zilnic de **2.527.400 de persoane.**

Vă mulțumim!

Newsweek ROMÂNIA

6 - 12.12.2019 _ ANUL 2 _ NR.83

SUMAR

Periscop

06 **Fără integritate**
Tăriceanu și Cazanciuc au băgat ANI în comă

Opinii

10 RĂZVAN CHIRUȚĂ
Imposibila guvernare
11 RADU PARASCHIVESCU
Turnurile gemene ale gândurilor

Dosar

12 **Sănătate**
Infecții spitalicești cu promisiuni PSD
14 Spitalele regionale care au dat jos un guvern
16 Umiliți de Bulgaria și de Ungaria

Periscop

20 **Pericol**
Uciși de contrabanda cu substanțe toxice
22 Cine este „ucigașul" de la dezinsecția din Timișoara
26 **Epoca post Dăncilă**
Baronii „resetează" PSD
30 **Fotoreportaj**
Alegerile, în imagini

Internațional

36 **NATO la 70 de ani**
Prohodul relației SUA-Turcia se amână pentru moment

Magazin

40 **Newsgeek**
Cele mai bune jocuri video din 2019
44 **Tehnologie**
Tesla Cybertruck, pick-up-ul postapocaliptic
46 **Auto**

OPEL CORSA 1.2 TURBO 130 GS LINE AT8
Sportivitate, eleganță și tehnologie prêt à porter
50 **Schimbare**
Mirel Rădoi: „Nu poți să câștigi, dacă nu ești ofensiv"
52 **După Sesame Street**
Ce va urma pentru copii la TV?
56 **În cifre**
Ziua Recunoștinței
58 **Pe hartă**
Aeroporturi în care vă veți bucura să rămâneți blocați
60 **Călătorii**
Cinci hoteluri cu răsfăț inclus, pentru o vacanță de relaxare

Calendar

62 Teroriștii pun o bombă în Senat

» P.52

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ **Sabin Orcan**

REDACTOR-ȘEF _ **Răzvan Chiruță**

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ **Cătălin Prisacariu**

Online manager _ **Ștefan Onica**
Senior editor _ **Mircea Marian**
Senior editor _ **Silviu Sergiu**
Senior editor _ **Mihai Duță**
Senior editor _ **Petre Bădică**
Senior editor _ **Ramona Ursu**
Editor _ **Flavia Drăgan**
Editor _ **Adina Mutăr**
Editor _ **Răzvan Scăețeanu**
Reporter special _ **Petru Zoltan**
Reporter _ **Adelina Sahlean**
Contributori _ **Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Radu Paraschivescu**

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ **Carmen Dincă**

DIRECTOR PUBLICITATE _ **Adrian Dinu**
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ **Andrei Sabin Orcan**

TIPAR:
IPG Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

DURRES, ALBANIA

Ziua de după dezastru

Un albanez stă în mijlocul unei clădiri în ruină, după cutremurul de 6,3 grade pe scara Richter care a lovit orașul Durres (Albania), pe 28 noiembrie 2019. Seismul a fost urmat de mai multe replici, care au depășit 5 grade pe scara Richter. Printre victime se numără și Kristi Reçi, viitoarea noră a premierului albanez, Edi Rama.

OLSI SHEHU/ANADOLU AGENCY VIA GETTY IMAGES

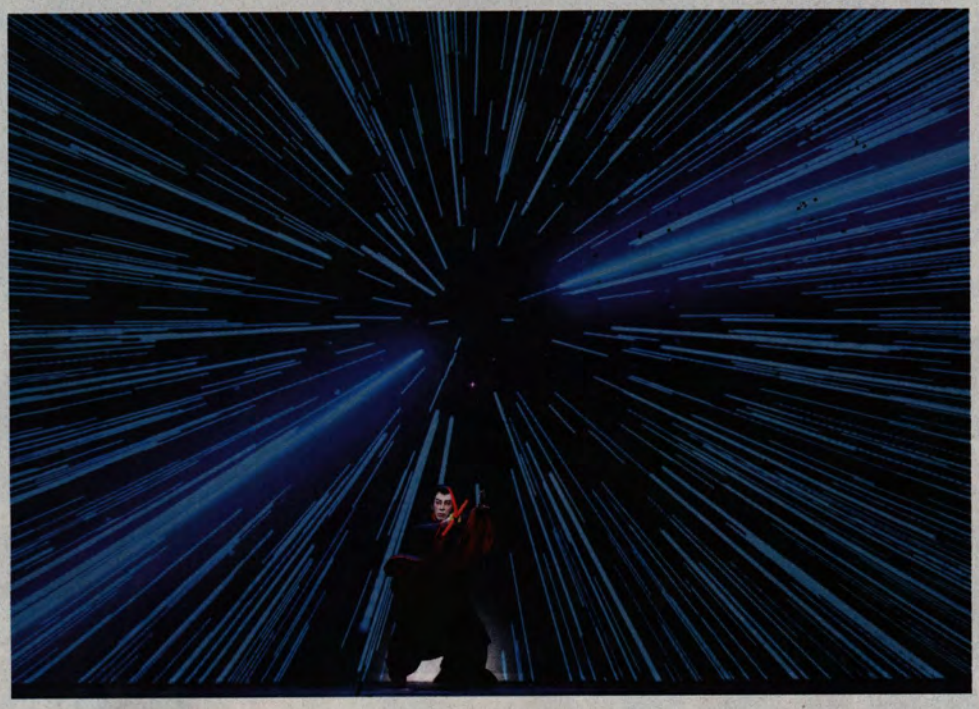

TOKYO, JAPONIA

Star Wars Kabuki

Actorul de kabuki (teatru tradițional japonez) Ebizo Ichikawa joacă în spectacolul *Star Wars Kabuki*, pus în scenă pentru a promova următorul episod al celebrei serii SF. Spectacolul a avut loc la Meguro Persimmon Hall, din capitala japoneză, Tokyo, pe 28 noiembrie 2019.

TOMOHIRO OHSUMI/GETTY IMAGES

MADRID, SPANIA

Toți oamenii generalului

Suporterii generalului Francisco Franco execută salutul fascist în timpul unui miting de comemorare, la 44 ani de la moartea fostului dictator spaniol, miting desfășurat în Plaza de Oriente din Madrid, pe 24 noiembrie 2019. Generalul Francisco Franco Bahamonde a fost dictatorul Spaniei între 1939, după sfârșitul Războiului civil spaniol, și 1975, când a murit.

PABLO BLAZQUEZ DOMINGUEZ/GETTY IMAGES

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Orașul luminițelor

Târgul de Crăciun din București s-a deschis pe 28 noiembrie 2019, în Piața Constituției. La ora 19.00 a fost aprins iluminatul festiv pentru sărbătorile de iarnă. Anul acesta, iluminatul festiv are ca temă *Euro 2020 - București, oraș gazdă*.

INQUAM PHOTOS/ OCTAV GANEA

FĂRĂ INTEGRITATE

Tăriceanu și Cazanciuc au băgat ANI în comă

Fostul președinte (ALDE) al Senatului și ex-președintele (PSD) Comisiei Juridice au îngropat Consiliul Național de Integritate.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE, ÎNFIINȚATĂ special pentru a verifica declarațiile de avere ale demnitarilor și funcționarilor publici, riscă să fie transformată într-o conservă goală. Senatul României nu a numit niciun membru în Consiliul Național de Integritate, forul tutelar al ANI, de aproape un an. Rămasă fără Consiliu, Agenția va rămâne și fără președinte. Mandatul actualului președinte al ANI, Bogdan Stan (foto), încetează pe 15 decembrie 2019.

Consiliul Național de Integritate (CNI), aflat în subordinea Senatului României, s-a reunit pentru ultima dată pe 6 decembrie 2018. Tot atunci s-a decis informarea Biroului Permanent al Senatului României cu privire la faptul că mandatul membrilor CNI a expirat, motiv pentru care camera parlamentară avea obligația legală să solicite grupurilor parlamentare, Ministerelor de Finanțe și Justiție, organizațiilor magistraților, asociațiilor comunelor și orașelor, dar și societății civile desemnarea de noi membri. Ulterior, aceștia urmau să fie audiați și votați în plenul Senatului României. De atunci a trecut aproape un an, timp în care situația dezastruoasă de la Integritate nu a ajuns nici măcar pe ordinea de zi a senatorilor.

Cine intră în CNI

Consiliul Național de Integritate este un organism reprezentativ, aflat sub control parlamentar exercitat de Senatul României, cu activitate nepermanentă. Acesta este constituit pe principiul reprezentării egale a tuturor categoriilor de persoane supuse verificărilor, membrii acestuia având obligația ca, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, să se abțină de la exprimarea sau manifestarea publică a convingerilor politice privind activitatea Consiliului sau a Agenției. Practic, cele patru grupuri parlamentare din Senat desemnează câte un reprezentant, plus unul de la grupul minorităților naționale din Camera Deputaților. Totodată, mai sunt desemnați reprezentanți din partea Ministerelor de Finanțe și Justiție, Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România, Asociației Municipiilor, Asociației Orașelor, Asociației Comunelor, înalților fucționari publici, funcționarilor publici, asociației magistraților și societății civile. În total, 11 membri.

Fără Consiliu, ANI rămâne fără cap

Conform Legii 144/2007, CNI propune Senatului numirea și revocarea din funcție a președintelui și vicepreședintelui Agenției Naționale de Integritate; constată suspendarea din funcție a președintelui și vicepreședintelui ANI; aprobă regulamentul de desfășurare a concursului sau examenului pentru numirea în funcție a președintelui și vicepreședintelui Agenției, precum și tematica de concurs și componența comisiilor pentru organizarea concursului sau examenului, elaborarea

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

subiectelor, corectarea lucrărilor și soluționarea contestațiilor, adoptând hotărâri în acest sens; analizează informările și rapoartele pe care le prezintă președintele Agenției referitoare la activitatea acesteia, trimestrial sau ori de câte ori sunt cerute de Consiliu, prin președintele acestuia; formulează recomandări referitoare la strategia și activitatea Agenției de evaluare a averilor, a conflictelor de interese și a incompatibilităților; analizează raportul anual de audit extern independent; înaintează Senatului, anual și ori de câte ori consideră necesar, un raport despre activitatea Agenției.

Găurean: „Procedura de numire a șefului ANI durează câteva luni"

Fost membru în CNI din partea Grupului parlamentar al PNL, avocatul Bogdan Găurean a explicat pentru *Newsweek România* că mandatele ultimilor membri ai Consiliului au expirat în decembrie 2018. „Consiliul nu mai funcționează pentru că nu au fost numiți alți membri de către Senatul României. Procedura ar fi cam așa: grupurile parlamentare și toate categoriile prevăzute de lege depuneau propuneri cu membri la Biroul Permanent al Senatului. Unele au depus, altele nu au depus. Grupul PNL mi-a cerut CV-ul de două ori. Mai departe am înțeles că au existat entități care nu și-au nominalizat candidații. Trebuia să fim audiați de comisiile reunite ale Senatului. După care trebuia să intrăm în plen. Nu s-a întâmplat anul acesta", a spus avocatul Găurean.

Tot el atrage atenția că rapoartele de activitate ale Agenției și președintelui acesteia se discută în CNI. Un alt atribut important este selectarea auditorului, dar și organizarea concursurilor pentru ocuparea funcțiilor de președinte și vicepreședinte ale ANI.

„E foarte importantă chestiunea cu alegerea președintelui ANI. Mandatul actualului președinte încetează și nu o să fie timp pentru organizarea unui nou concurs până la expirarea mandatului. Procedura durează câteva luni. De abia atunci poți spune că activitatea ANI este blocată. Nu ai nici CNI, nici președinte. Atunci ai o problemă majoră", a spus avocatul.

Senatul nu poate fi constrâns

O altă problemă generată de nefuncționarea CNI o reprezintă faptul că nu are cine să analizeze și soluționeze plângerile cetățenilor depuse împotriva angajaților ANI. Avocatul Bogdan Găurean a declarat că „în cazul în care se face o sesizare pe incompatibilitate, conflict de interese, declarații de avere cu privire la un angajat al ANI, singurul organism care poate să îi verifice este o comisie specială a CNI. Dacă în cursul acestui an s-ar fi depus vreo sesizare împotriva lor, nu are cine să o soluționeze".

Întrebat care sunt motivele pentru care Biroul Permanent al Senatului nu respectă legislația cu privire la numirea membrilor în CNI, Găurean a spus că „nu există nicio formă de constrângere a Senatului pentru a respecta legea. Cine trebuia să împingă pe agendă chestia asta era Comisia Juridică a Senatului".

USR a încercat să readucă mortul la viață

Grupul parlamentar al USR a emis un comunicat de presă în care evidențiază faptul că blocajul activității CNI a survenit ca urmare a întârzierii Senatului României de a numi noii membri ai Consiliului pe parcursul anului curent iar această situație trebuie să înceteze, în condițiile în care mandatul președintelui Agenției Naționale de Integritate urmează să expire iar CNI este instituția care are atribuția legală de aprobare a regulamentului de desfășurare a concursului sau examenului pentru numirea președintelui și vicepreședintelui Agenției, conform art. 38 alin. d) din Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea ANI.

Totodată, grupul parlamentar USR din Senat mai atrage atenția că tergiversarea numirii membrilor CNI „constituie o încălcare a Legii nr. 144/2007, care prevede la art. 37 alin. (6) că membrii viitorului Consiliu se vor desemna «între a 90-a și a 30-a zi înaintea expirării mandatului Consiliului». De asemenea, legea permite constituirea Consiliului Național de Integritate „dacă sunt desemnați cel puțin jumătate plus unu dintre membri de către entitățile prevăzute la art. 35 alin. (1) din Legea 144/2007".

USR a propus-o ca membru în CNI pe Luminița Tuleașcă, doctor în Drept, cadru didactic universitar și avocat, specializată în Drept comercial, Drept civil, Dreptul comerțului internațional, Drept european și Drept internațional privat.

Tăriceanu e pe stradă, nu știe nimic

În ultimul an de zile, Senatul României a fost condus de Călin Popescu Tăriceanu, liderul ALDE, respectiv Teodor Meleșcanu, de la Forța Națională. Am încercat să obținem de la cei doi câte un punct de vedere în legătură cu situația dezastruoasă în care se află CNI. Actualul președinte al Senatului, Teodor Meleșcanu, nu a răspuns la telefon.

În schimb, liderul ALDE și fost președinte al Senatului României, Călin Popescu Tăriceanu, a spus că nu își aduce aminte data la care expiră mandatul actual. „Nu am o situație clară la momentul actual. Nu am cum să veri-

Majoritatea PSD - ALDE din Senat nu a avut niciun interes să aleagă un nou Consiliu de Integritate, funcționarea ANI nefiind o prioritate

GROPARI
Călin Popescu Tăriceanu (sus), Robert Cazanciuc (stânga) și Șerban Nicolae au pus o lespede grea peste CNI.

FOTO: INQUAM PHOTOS - GEORGE CĂLIN/OCTAV GANEA/ADRIANA HEAGOE

fic, mai ales că sunt pe stradă acum. Verificați la secretariatul general dacă s-au demarat procedurile și dacă grupurile parlamentare au făcut nominalizări, cine a făcut și cine nu a făcut. Eu nu am situația asta", a declarat Tăriceanu.

Fălcoi (USR): „Riscăm să se încalce legea"

Senatorul Nicu Fălcoi (USR) a spus că grupul partidului a făcut o solicitare în Biroul Permanent al Senatului prin care să se urgenteze numirea membrilor în Consiliul Național de Integritate. „Avem nevoie de rapoartele de la comisii și s-a stabilit ca dată limită 2 decembrie 2019. Am primit o solicitare de retragere a nominalizării de la Ministerul de Finanțe. Au nominalizat altă persoană. Sperăm că până pe 2 o să avem un raport și să numim membri. Riscăm să se încalce legea. Pe 15 decembrie expiră mandatul președintelui, iar Consiliul trebuia numit cu minim o lună înainte de expirarea mandatului. Noi am tot insistat cu această temă. Trebuie să urgentăm, dar termenul dat de Biroul Permanent al Senatului este de 2 decembrie", a declarat senatorul Fălcoi.

Întrebat ce măsuri se pot lua dacă reprezentanții Senatului României nu se achită de sarcinile prevăzute în legislație, senatorul Fălcoi a declarat că împotriva Parlamentului, în general, nu există sancțiuni. „Sunt foarte multe legi care obligă Parlamentul să facă tot felul de lucruri, dar dacă nu le face nu are nimeni ce să facă. Toate demersurile țin de Biroul Permanent. Colegii mei au tot insistat pe treaba asta cu numirea membrilor în Colegiu", a mai spus senatorul Fălcoi.

Paţurcă (PSD): „Biroul nu s-a întrunit pe tema asta"

Comisia Juridică a Senatului României este prezidată de senatorul PSD Șerban Nicolae. Am încercat să obținem de la acesta un punct de vedere, dar fără succes. În schimb, senatoarea Roxana Natalia Paţurcă, vicelider al Grupului parlamentar PSD, s-a interesat de soarta CNI la solicitarea *Newsweek România*. Ulterior, senatoarea Paţurcă a declarat că, „până în momentul de față, nu a fost desemnată nicio persoană. Urmează să fie desemnată. Sunt câteva propuneri care urmează să fie discutate în Biroul Permanent. Motivul pentru care nu s-a desemnat este că Biroul nu s-a întrunit pe tema asta. O propunere nominală, în momentul de față, nu există".

Președintele Agenției Naționale de Integritate, Bogdan Stan, a fost de acord să dea un interviu despre dezastrul în care se scaldă instituția pe care o conduce, dar apoi s-a răzgândit. Nu a vrut să răspundă nici la întrebările transmise.

RĂZVAN CHIRUȚĂ

Imposibila guvernare

Ludovic Orban și miniștrii săi și-au asumat o sarcină ingrată când au intrat la guvernare cu un an mai devreme. Toxica politică a lui Dragnea, continuată de Dăncilă, care i-a adăugat o găleată de prostie, trebuia într-adevăr oprită.

PSD a lăsat România într-o situație extrem de dificilă. Bugetul a fost construit pe cifre nerealiste, pentru a se încadra pe hârtie în deficitul impus de UE, de 3%.

A amânat plata TVA către firme, a amânat plata concediilor medicale, a amânat recalcularea pensiilor, a amânat plata la greșitul Program Național pentru Dezvoltare Locală (PNDL).

Dragnea, în încercarea de a cumpăra tăcerea populației pentru a ataca justiția, a stimulat excesiv consumul prin mărirea fără sustenabilitate a salariilor bugetarilor. Mai ales în administrația locală s-a ajuns la un dezmăț incredibil.

Pe hârtie a crescut economia românească, dar în realitate nu am făcut decât să scoatem banii din țară, ajutând economiile altora, fără să creștem producția internă, indiferenți la viitor.

Încă un an în această nebunie incompentă a Vioricăi Dăncilă și a lui Orlando Teodorovici ne-ar fi aruncat, cel mai probabil, într-o prăpastie din care ne-am fi revenit greu. Acum suntem pe margine, dar încă nu am căzut.

Dar plecarea, cu un an înainte de alegerile parlamentare, a cabinetului Dăncilă a venit la pachet cu un risc deja cunoscut: erodarea rapidă a popularității celor care iau locul PSD-ului, pe fondul faptului că liberalii nu au doar „majoritate" în Parlament doar cu sprijinul USR, așa că au nevoie de Pro România, ALDE și UDMR pentru a rămâne la putere.

O lună, Orban a punctat electoral, dând afară, pe bandă rulantă, secretari de stat, directori de agenții și alte pile băgate de PSD în aparatul de stat. A obținut simpatia chiar și a acelora care încă nu au uitat implicarea PNL în USL.

Dar a venit repede și primul test adevărat, în trei puncte: desființarea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, modificarea recursului compensatoriu și readucerea alegerilor locale la două tururi.

Pentru primele două militează nu doar societatea civilă din România, ci și majoritatea magistraților (peste 200 de instanțe și parchete din țară s-au pronunțat pentru desființarea Secției Speciale) și toate instituțiile europene.

Și a venit și primul blocaj, pentru că situația nu e deloc simplă. Pe de o parte, Iohannis și PNL au militat pentru eliminarea ordonanțelor de urgență în Justiție, iar acum ar fi ipocrit să folosească acest instrument. Dacă vrem ca România să se obișnuiască cu regulile, acestea trebuie respectate chiar și când nu ne convin. Nu putem spune că ordonanțele nu sunt bune când le dă Dragnea, dar sunt bune când le dă Orban, pentru că suntem de acord cu acesta din urmă.

Apoi, trecerea prin Parlament a unei legi de desființare a secției, a recursului compensatoriu sau a alegerilor în două tururi e o procedură de durată și cu șanse mici, căci PSD, ALDE și UDMR s-ar opune.

O altă variantă este asumarea răspunderii în Parlament, dar și aceasta presupune unele acțiuni suplimentare: există în dezbatere proiecte de lege pe cele trei teme, iar CCR a interzis Guvernului să intre în conflict cu Parlamentul, în astfel de situații. Raluca Turcan a anunțat că Executivul va face acest pas, dacă nu se adoptă o lege în Parlament.

Mai rămân alegerile anticipate, măsură radicală promovată intens de USR-PLUS, luată în calcul și de președintele Iohannis și de premierul Orban. Dar este și cel mai greu de aplicat: PNL și USR au doar 135 de parlamentari și e nevoie de 233 senatori și deputați care să respingă două guverne. E puțin probabil ca PNL să mai găsească 100 de parlamentari care să renunțe la șase luni de privilegii și la pensia specială pe care o pierd dacă nu au un mandat integral.

Situația politică pe care o lasă în urmă PSD e foarte complicată. Iar deocamdată asta este doar în beneficiul PSD.

RĂZVAN CHIRUȚĂ
este redactor-șef al Newsweek România

RADU PARASCHIVESCU

Turnurile gemene ale gândurilor

Când îi scrii unui prieten bun sau unei iubite, îți descarci sufletul pe masa lui. Îi așezi sub ochi tot ce-ți vine: bucurii și necazuri, speranțe și deziluzii, spaime și înaripări. O faci nu doar fiindcă destinatarul rândurilor tale te înțelege și te poate sfătui, ci și fiindcă nu se apucă să te împrăștie în lume. Mizezi, cu alte cuvinte, atât pe solidaritatea lui afectivă, cât și pe discreția lui. O scrisoare de acest fel e menită unei singure perechi de ochi. Orice alt cititor e un intrus care mânjește prin simplă prezență. Ce te faci însă când scrisorile a doi prieteni care își scriu timp de aproape șaptesprezece ani apar astăzi sub ochii tuturor? Cum te livrezi acestei uși duble, care se deschide lumii spre a înlesni accesul la o corespondență altminteri intimă? Cum te afunzi în citirea câtorva sute de scrisori despre care știi că, la început cel puțin, nu-ți erau destinate?

Ce te faci însă când scrisorile a doi prieteni care își scriu timp de aproape șaptesprezece ani apar astăzi sub ochii tuturor?

Până în 2009, când a murit, Matei Călinescu a fost profesor de literatură comparată la Bloomington. La 85 de ani și jumătate, Ion Vianu, revenit în țară după câteva decenii elvețiene, încă are claritatea și profunzimea unui lac de munte. Ei sunt cei doi prieteni care își mobilează exilul prin scris. Și nu scriu doar materiale pentru reviste, conferințe sau volume colective ori cărți de sine stătătoare. Ci și scrisori. Multe, de ordinul sutelor, pe relația SUA-Elveția și retur. „Scrisori din exil. Corespondență inedită", o carte lansată cu două săptămâni în urmă la Gaudeamus, este, printre altele, dovada că poți trece prin câteva biblioteci doar parcurgând cele 522 de pagini ale schimbului epistolar.

E aici o fierbere a ideilor, e aici o temperatură a proiectelor însuflețite, a lecturilor comentate și a inițiativelor generoase cum nu se știu multe în cultura noastră.

Și dac-ar fi doar asta. Scrisorile lui Matei Călinescu și Ion Vianu sunt infuzate de o deltă de sentimente, dintre care se disting două: voluptatea unei prietenii duse până la îngemănarea fizică și mâhnirea unor exilați pentru care România e amintită în general ca fiind „acolo": un spațiu stăpânit de un satrap genocidar, un loc drapat în deznădejde, peste care comunismul a întins sârmă ghimpată. Legătura lui Matei Călinescu și Ioan Vianu cu țara natală se șubrezește de la an la an, pe măsură ce Nicolae Ceaușescu își cimentează ambiția de-a face din România echivalenta europeană a Coreei de Nord. Dezamăgiți și preocupați, printre altele, de ziua de mâine (cine crede că exilații duceau o viață dulce află din carte că nu era deloc așa), Matei Călinescu și Ion Vianu nu se feresc să ia atitudine împotriva regimului degradant și dezumanizant de la București.

Astăzi, când avem la dispoziție o tehnică de negândit cu 30 de ani în urmă, e formidabil să observi cum comunicau de pe un continent pe altul doi oameni care aveau la dispoziție doar hârtie și stilou. Cum își planificau întâlnirile, cum își trimiteau unul altuia ce scriau, cum își expediau cărți, reviste sau medicamente, cum se solidarizau în dramă și în euforie. Acum trimitem un mesaj care ajunge la destinație într-o secundă. Atunci era nevoie de o organizare a timpului și a bagajului sufletesc pe care e discutabil că am mai reușit-o în clipa prezentă. Și dacă ar trebui ales un cuvânt care să le rezume prietenia și schimbul de scrisori, s-ar cuveni ca acel cuvânt să fie „tandrețe". E reconfortantă impresia că în fiecare apelativ și în fiecare semnătură din carte ghicești o îmbrățișare. Și totuși, exact ăsta e sentimentul pe care-l ai înaintând în această aventură palpitantă ca un roman și muzicală ca o sonată. Se spune – au existat martori care au confirmat – că Matei Călinescu și Ion Vianu s-au revăzut la un moment dat în România după peste un sfert de secol de exil. Și că, după ce s-au luat în brațe, au reluat discuția din locul unde o lăsaseră la plecare. Cu aerul cel mai firesc.

RADU PARASCHIVESCU
este scriitor

SĂNĂTATE

Infecții spitalicești cu promisiuni PSD

Un deceniu și jumătate va trece până când vom avea primul spital regional, promis de PSD în 2012.

VICTOR PONTA ȘI LIVIU DRAGNEA, autorii programelor de guvernare în care PSD a promis realizarea a opt spitale regionale.

CELE OPT SPITALE REGIONALE AU INTRAT ÎN FOLCLOR. În „Programul de Guvernare" din 2012, fostul premier Victor Ponta a scris: „obiectivele de dezvoltare regională vor urmări ca la nivelul fiecărei regiuni să existe cel puțin un spital regional (cu medicină de înaltă performanță)".

Tema a fost reluată în „Programul de Guvernare" gândit de Dragnea, în 2016: „Cele mai mari investiții ale FSDI (Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții), în următorii patru ani, se vor realiza, în sănătate, prin construcția unui spital republican și a opt spitale regionale. Valoarea totală finanțată este estimată la 3,5 miliarde euro".

În 7 ani, proiectele nu au înaintat, efectiv, niciun centimetru.

Guvernele PSD nu au nicio scuză pentru acest eșec de proporții, pentru că bani există. Nu de la buget, ci de la Comisia Europeană. Fostul Comisar European Corina Crețu a confirmat, în iunie 2019, că este posibilă alocarea de bani în cadrul actualului exercițiu bugetar (2014 - 2020) pentru construirea spitalelor regionale.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

„Nu a fost și nu este o problemă de bani, atunci când este vorba de construirea celor trei spitale regionale (pentru care s-au depus proiecte n.red.). Dacă luați rata de absorbție în cadrul Programului Operațional Regional, aceasta se află la ora actuală sub 25%. Deci, mai sunt 75% necheltuiți", a declarat Crețu.

Așa cum arată *Newsweek România*, alte state europene au reușit să construiască ori să modernizeze spitale, să cumpere echipamente medicale sau de IT cu fonduri europene.

Avem exemple în țări precum Bulgaria, Ungaria, Letonia, Croația ori Polonia.

România are nevoie de bani europeni în sănătate, după ce, în 2017, țara noastră a alocat 5,1% din PIB pentru sănătate, cel mai mic procent din Uniunea Europeană. Media înregistrată în UE este de 9,6%. România alocă pentru sănătate mai puțin decât Albania – 6,8%, țară nemembră UE.

În anul 2025, când va fi finalizat primul spital regional – la Iași - se vor fi împlinit 14 ani de când PSD l-a promis pentru prima oară.

Foto INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

Spitalele regionale care au dat jos un guvern

Trei există pe hârtie, alte cinci sunt în aer.

ÎN VARA ANULUI 2017, LIVIU DRAGNEA încerca să îl mazilească pe premierul Sorin Grindeanu care începuse să dea unele semne de nesupunere.

Într-o conferință de presă, Liviu Dragnea spunea că Sorin Grindeanu trebuie să plece din fruntea executivului după ce „peste 200 de măsuri nu au fost implementate până la această dată".

Prima măsură la care s-a referit Dragnea a fost „proiectul nostru mare, cu cele opt plus unu spitale: un spital republican, un complex medical și cele opt spitale regionale. În «Programul de Guvernare» ele sunt prevăzute a fi gata în 2020. Ca să poți spera să fie gata atunci, în prima parte a anului 2017 trebuiau identificate locațiile și făcute măcar studiile de prefezabilitate. Din păcate, ministrul Sănătății, care a încercat să prezinte o serie de locații, nu a reușit să găsească deschidere și înțelegere la guvern pentru o decizie".

Un contract de pregătire

Peste șapte zile, premierul Grideanu era demis. Proiectele celor „opt plus unu spitale", în schimb, nu s-au mișcat. Abia pe 11 iunie 2019, s-a semnat „Contractul de finanțare pentru proiectul - Întărirea capacității Ministerului Sănătății de a pregăti și implementa proiectele Spitalelor Clinice Regionale de Urgență din Craiova, Iași și Cluj".

„Printr-un astfel de proiect, a cărui valoare este de aproximativ 78 milioane lei,

FOTO: BANATULAZI.RO

experții Băncii Europene de Investiții vor asigura, alături de personalul Ministerului Sănătății, asistență tehnică pe parcursul derulării proiectului, în scopul obținerii următoarelor rezultate: elaborarea caietelor de sarcini pentru serviciile și lucrările necesare implementării proiectelor celor trei spitale regionale, lansarea procedurilor de achiziție aferente și derularea lor, realizarea aplicațiilor de finanțare aferente acestor proiecte, dezvoltarea cadrului procedural pentru implementarea cu succes a proiectelor care vizează cele 3 spitale, instruirea personalului echipei de implementare pentru buna gestionare a proiectelor", potrivit Ministerului Fondurilor Europene.

În octombrie anul acesta, s-a anunțat că investițiile realizate cu fonduri europene pentru cele trei spitale mai sus menționate vor continua și în perioada 2021-2027. Ministerul Fondurilor Europene susține că cererile de finanțare pentru cele trei spitale sunt pregătite pentru a fi depuse în această lună:

Spitalul Regional Craiova

- Valoare: 602 milioane euro.
- Studiul de fezabilitate este finalizat și predat.

Termene:

- 2020 iunie: semnare contract proiectare,
- 2021 iunie: realizare proiect,
- 2022 ianuarie: demarare construcție,
- 2026 februarie: finalizare construcție.

Spitalul Regional Cluj Napoca

- Valoare: 539 milioane euro.
- Studiul de fezabilitate este finalizat și predat.

Termene:

- 2020 mai: semnare contract proiectare,
- 2021 mai: achiziție proiect,
- 2022 ianuarie: demarare lucrări,
- 2026: finalizare construcție.

Spitalul Regional Iași

- Valoare: 500 milioane euro.
- Studiul de fezabilitate este finalizat și predat.

Termene:

- 2020 martie: semnare contract de proiectare,
- 2021 martie: achiziții lucrări,
- 2021 decembrie: demarare lucrări,
- 2025 decembrie: finalizare construcție.

Celorlalte spitale de urgență li s-a stabilit doar întinderea: Brașov - 11,45 hectare, Timișoara - 10 hectare, Târgu-Mureș – necunoscut, Brăila și Galați - 15 hectare, Constanța - 10,95 hectare.

Spitalul Metropolitan din București a fost promis tot pentru 2020. Primarul Gabriela Firea spune, însă, că lucrările vor începe abia anul viitor. Spitalul ar urma să aibă peste 2.500 paturi, 30 de clinici, 2-5 centre de cercetare și ar costa 1,1 miliarde euro. N

SPITALUL REGIONAL TIMIȘOARA va fi construit lângă o clădire în paragină care ar fi trebuit să adăpostească un Institut Oncologic (stânga). Costurile cu singurele trei spitale regionale care au studiu de fezabilitate și termene de execuție (dreapta jos)

Cum se iau bani europeni

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.
Acțiunile FEDR vizează reducerea problemelor economice, de mediu și sociale în zonele urbane, punându-se un accent special pe dezvoltarea urbană durabilă. Zonele dezavantajate în mod natural din punct de vedere geografic (zone izolate, muntoase sau slab populate) beneficiază de tratament special. În cele din urmă, zonele ultraperiferice beneficiază, de asemenea, de asistență specifică de la FEDR pentru abordarea potențialelor dezavantaje cauzate de gradul de izolare a acestora, potrivit Comisiei Europene.
De asemenea, există un Program al UE în domeniul sănătății. Cu un buget de 449,4 milioane euro și 23 de domenii prioritare, programul în domeniul sănătății are patru obiective specifice: stil de viață sănătos, amenințări transfrontaliere la adresa sănătății, dezvoltarea unor sisteme de sănătate inovatoare și facilitarea accesului la asistență medicală de mai bună calitate.

Umiliți de Bulgaria și de Ungaria

România se află pe ultimul loc (34) în Indexul European al Consumatorului de Sănătate, în urma Bulgariei, Albaniei, Ungariei sau Muntenegrului.

ROMÂNIA SE AFLĂ ULTIMA SAU ultimele poziții la indicatori precum: timpii de așteptare pentru tratament, rezultatele tratamentelor, gama de servicii oferite, prevenția și farmaceuticele. Toate aceste cifre ar fi putut fi îmbunătățite dacă România ar fi accesat fonduri europene, așa cum au făcut alte state care s-au aflat în sfera de influență a Uniuniii Sovietice înainte de 1989.

BULGARIA: 71 de milioane pentru sănătatea pacienților

Pe 26 decembrie 2018, Comisia Europeană anunța faptul că, prin FEDR-Fondurile Europene de Dezvoltare Regională –, se va da un impuls sistemului medical de urgență din Bulgaria. Anunțul vorbea despre cel mai mare proiect care vizează infrastructura de sănătate din Bulgaria în actuala perioadă de finanțare 2014-2020. Contribuția UE urma să fie în valoare de 71,1 milioane euro, iar proiectul final urma să aibă un buget total de 83,8 milioane euro.

Finanțarea viza modernizarea echipamentelor, creșterea eficienței și accesibilității serviciilor de sănătate de urgență, construcția și modernizarea unor clădiri. Guvernul bulgar a explicat, în exclusivitate pentru *Newsweek România*, modul în care a obținut finanțarea europeană. „Ministerul Sănătății implementează proiectul nr. BG16RFOP001-4.001-0001, cu un buget de 163 897 815, 62 leva, având termenul de implementare 23.10.2021. Pregătirea propunerii de proiect a început în 2016, de către o echipă a Ministerului Sănătății din Bulgaria. S-a realizat cu ajutorul consultantului

SPITALUL DIN TORUN, Polonia, este reconstruit din fonduri europene (dreapta). Fostul comisar european Corina Crețu a monitorizat o serie de proiecte realizate cu fonduri UE în domeniul medical (stânga jos). Tomislav Doncev a reușit să atragă fonduri europene de zeci de milioane pentru Bulgaria (stânga sus).

FOTO: INQUAM PHOTOS / EDUARD VINATORU

extern Consortium Regional Health Infrastructure selectat în conformitate cu Legea achizițiilor publice. Jaspers a fost, de asemenea, inclus în procesul de pregătire ca observator și consultant. Jaspers este o rețea de cooperare formată din trei parteneri - Comisia Europeană, Banca Europeană de Investiții și Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, oferind asistență tehnică comună pentru sprijinirea proiectelor din regiunile europene", ne-a precizat Biroul de presă al guvernului bulgar.

Ce e bun la SOFIA, pute la București

În România, fostul guvern condus de Viorica Dăncilă s-a certat cu experții Jaspers. Fostul ministru al Apelor și Pădurilor, Ioan Deneș, i-a acuzat pe aceștia că, în mod deliberat, îngreunează investițiile din fondurile europene la ministerul său dar și la alte ministere.

„Spun public și atrag atenția celor de la Jaspers, care sunt consultanții tehnici ai Uniunii Europene în România, pentru că am constatat că acești domni de la Jaspers sunt foarte sensibili la două, trei, cinci reclamații pe care le fac anumite ONG-uri. Și trag un semnal de alarmă public acestor reprezentanți că săptămâna viitoare voi face o sesizare premierului României și autorității care răspunde de ei, respectiv Bruxelles-ului, că întârzie nepermis de mult investițiile derulate prin fonduri europene", a spus Ioan Deneș.

Consultantul Jasper a ajutat Bulgaria să obțină finanțare europeană de zeci de milioane de euro. Guvernul Dăncilă le aducea acuzații grave

BULGARIA: 400 de ambulanțe cu bani europeni

„În 12 mai 2018, Ministerul Sănătății din Bulgaria a propus un proiect pentru modernizarea sistemului de asistență medicală de urgență din țară, pentru a fi evaluat de către Organismul de Management al Regiunilor.

În data de 23 august 2018, Nota de Completare a Jaspers - documentul final ce urma a fi trimis către Comisia Europeană -, a fost primit de Ministerul Sănătății de la Sofia. Proiectul a fost trimis către Autoritatea de Management a Regiunilor pentru aprobarea finală.

În data de 23.10.2019, Ministerul Sănătății a finalizat contractul pentru implementarea Proiectului nr. BG16RFOP001-4.001-0001 pentru dezvoltarea asistenței medicale de urgență, finanțat prin Regions of Growth Operational Programme", a explicat guvernul Bulgariei pentru *Newsweek România*. Toate cele 237 de unități medicale urgență din Bulgaria urmează să fie modernizate prin acest proiect. Saloane de urgență urmează a fi deschise în 34 de stabilimente medicale. Vor fi modernizate un număr de 27 de centre de îngrijire medicală cărora le sunt arondate 176 de subdiviziuni medicale

de urgență și echipe care acționează la distanță. Lucrări de modernizare vor fi desfășurate în sistemele medicale de urgență, se va proceda la furnizarea de echipamente și instrumente medicale noi, dar și la achiziția a 400 de ambulanțe noi.

POLONIA: 57 milioane dolari pentru 254 de paturi

Pe 16 august anul trecut, publicația online themayor.eu scria că spitalul din Torun va fi renovat cu fonduri europene.

„Autoritățile locale din Polonia se confruntă, adesea, cu o lipsă de fonduri pentru proiectele de modernizare a spitalelor. Administrația regională Kuyavian-Pomeranian a combinat diverse forme de finanțare UE pentru modernizarea spitalului din Torun și pentru îmbunătățirea asistenței medicale pentru localnici. Cu ajutorul unei finanțări de 57 de milioane de dolari de la Banca Europeană de Investiții, spitalul a fost modernizat și extins".

Un reprezentant al instituției Janusz Mielcarek a explicat pentru *Newsweek România* faptul că finanțarea totală a fost de 228 milioane de zloți, din care 172 de milioane au venit prin FEDR.

„Proiectul, cofinanțat prin FEDR, urmărește reconstrucția și extinderea spitalului din Torun, dar și dotarea cu echipamente medicale în vederea extinderii clădirii principale a spitalului cu un total de 254 de paturi", spun reprezentanții spitalului.

Se urmărește „amenajarea de noi camere pentru optimizarea numărului de paturi, ceea ce se va traduce în scurtarea timpului de așteptare pentru un loc în spital. De asemenea, se va scurta timpul pentru primirea rezultatelor testelor, crește precizia diagnosticului".

SPITALUL DIN LIBRINO, Sicilia, construit cu fonduri europene

UNGARIA: 203 milioane de euro pentru patru spitale

Fostul Comisar European pentru Politici Regionale Corina Crețu a declarat: „sunt mândră de aceste proiecte majore care vor îmbunătăți, substanțial, asistența medicală din Ungaria și care se va reflecta în îmbunătățirea vieții cotidiene a populației".

Primul proiect finanțat de Uniunea Europeană în Ungaria îl reprezintă construcția unui nou complex spitalicesc cu un centru de urgență în orașul Nyíregyháza (regiunea de Nord).

Al doilea proiect finanțat este construcția unui bloc medical în cadrul Centrului Clinic al orașului Szeged care acoperă 1,3 milioane de locuitori. De asemenea, structura spitalicească existentă va fi modernizată, iar centrul de urgență va fi dotat cu echipament medical și IT de ultimă generație.

A treia și a patra investiție vizează orașele Pécs și Kaposvár. Centrul clinic al Universității din Pécs va beneficia de renovarea, extinderea unității și modernizarea echipamentelor existente.

Cel mai mare spital din regiunea Kaposvár își va îmbunătăți serviciile odată cu dezvoltarea unei secții integrate de îngrijire de urgență și modernizarea sediului central.

Potrivit „Budapest Business Journal", sumele de la Uniunea Europeană au fost împărțite astfel: 54 de milioane pentru clinica din Szeged, în timp ce spitalele din Pécs și Kaposvár vor primi 39 milioane de euro, respectiv 35 milioane de euro.

SPITALUL DIN RIGA se modernizează cu peste 64 milioane euro fonduri UE

CROAȚIA: 7 unități spitalicești cu bani europeni

În august 2018, Ministerul Sănătății croat anunța faptul că lucrează la proiecte în valoare de 1,5 miliarde de kuna care vor viza spitalele, centre de urgență și îngrijirea la distanță finanțate din bani europeni în cadrul Programului Operațional pentru Competitivitate și Coeziune 2014 – 2020. În 2016, suma de 173 milioane de kuna a fost alocată pentru trei clinici în Zagreb, Osijek și Split și patru spitale generale – Varazdin, Dubrovnik, Sisak și Bjelovar.

Cinci proiecte sunt în implementare, iar cel din Osijek și cel din Split vor demara anul acesta.

LETONIA: 64 milioane euro pentru 68 de mii metri pătrați

Fondurile europene urmează să îmbunătățească viața a două milioane de cetățeni, scria, în februarie 2019, themayor.eu.

„UE investește în Spitalul Clinic Universitar Pauls Stradins. Peste 64 de milioane de euro din Fondul European de Dezvoltare Regională au fost deja alocați pentru modernizarea infrastructurii medicale din Letonia. Noua infrastructură din spitalul din Riga își propune să îmbunătățească calitatea serviciilor de asistență medicală și eficiența tratamentului.

Finanțarea UE va contribui la creșterea capacității spitalului cu peste 500 de paturi într-o nouă zonă de peste 68.000 de metri pătrați. A fost cumpărat echipament medical de înaltă specialitate și au fost introduse noi sisteme informatice. Spitalul va oferi noi oportunități de formare și cercetare științifică pentru absolvenți și post absolvenți. Proiectul va fi finalizat în 2023", spune sursa citată.

Patru spitale din Ungaria au beneficiat de un sprijin nerambursabil de 203 milioane de euro

ITALIA: Medicina în Sicilia

Comisia Europeană a decis, în 2016, să cofinanțeze construcția spitalului San Marco și a Centrului Ortopedic de Excelență din orașul Librino, Sicilia. Acest proiect major are un buget de 106 milioane de euro, finanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR). Se va construi un nou centru medical unde să fie concentrate, într-un sigur loc, diagnosticarea, spitalizarea și tratamentul pentru o mai mare eficiență a managementului pacienților.

MALTA: eEchipamente de milioane

Între 2013 și 2015, Ministerul Sănătății din Malta a primit aproape 3 milioane de euro pentru modernizarea Spitalului General Gozo prin introducerea de noi echipamente medicale de ultimă generație. De asemenea, se vor oferi noi servicii către populație și va crește nivelul de furnizare a serviciilor medicale.

PERICOL

Uciși de contrabanda cu substanțe toxice

Tragedia de la Timișoara, în care o femeie și doi copii au murit după ce o firmă de deratizare a folosit substanțe toxice cumpărate ilegal, este doar vârful unor infracțiuni care ne omoară cu zile.

PÂNĂ SĂ SE ÎNTÂMPLE TRAGEDIA de la Timişoara, zeci de mii de tablete care conţineau aceeaşi substanţă toxică au fost descoperite, periodic, de poliţişti în toată România. În aprilie, au fost confiscate 4.329 de tablete deţinute ilegal de o societate din Teleorman care se ocupa cu produse pentru protecţia plantelor. Aproape după acelaşi tipar ca la Timişoara, administratorul societăţii cumpărase ilegal produsele de la o altă persoană, care a fost surprinsă în flagrant de către poliţişti când încerca să comercializeze mai multe recipiente cu tablete care aveau ca substanţă activă fosfura de aluminiu. Alte sute de tablete care conţineau aceeaşi otravă au fost descoperite, în septembrie, la Galaţi.

Anul trecut, au fost întocmite dosare penale pentru deţinere şi comercializare ilegală de substanţe toxice cu fosfură de aluminiu în Galaţi, Călăraşi şi Ialomiţa.

Cu toate acestea, nu a existat nicio campanie de informare cu prvivire la efectele letale ale acestor produse, iar ele au continuat şi continuă să circule pe tot felul de filiere ilegale.

Nici măcar pe site-ul fiipregatit.ro, gestionat de Departamentul pentru Situaţii de Urgenţă nu există un ghid pentru această formă gravă de intoxicare. Problema este că pare să nu existe nici măcar o procedură internă la Inspectoratul pentru Situaţii de urgenţă după modul în care s-a acţionat la Timişoara. Autorităţile şi-au dat seama prea târziu că este vorba despre o intoxicaţie în masă şi nu doar despre cazuri izolate.

DE

ALEXANDRU POP

Cazul Timișoara

Efectele intoxicaţiei cu fosfură de aluminiu au început să fie resimţite pe 16 noiembrie de către locuitorii blocului de pe

TRAGEDIE
La verificările clădirilor în care s-a făcut dezinsecția au participat chiar și specialiști de la MAPN (stânga). La deratizare a fost folosită substanța „Delicia - GASTOXIN", care are în compoziție fosfură de aluminiu (jos). Sorin Buță, patronul firmei de deratizare Bistim Dera (dreapta jos)

strada Miorița nr. 8. Astfel, la Centrul de primiri apeluri de urgență 112 Timișoara, s-au înregistrat, în perioada 16 – 18 noiembrie, un număr de 15 apeluri de urgență care semnalau diferite simptome medicale cu stări de rău, grețuri, vărsături, colici și dureri abdominale ale unor persoane care locuiau în același bloc.

Cele 15 apeluri au fost preluate de către operatorii 112 aflați în serviciu în cele trei zile, au fost indexate ca fiind urgențe medicale și a fost transferată legătura apelanților cu personalul Serviciului Județean de Ambulanță Timiș.

Referitor la cele 15 apeluri la Numărul Unic pentru Apeluri de Urgență 112, au fost înregistrate trei persoane care au efectuat apeluri multiple (în număr de 10) și încă cinci apeluri unice.

Toate cazurile apelanților unici vizau urgențe medicale cu persoane care prezentau vărsături, colici abdominale și deshidratare.

Cazurile de apel multiplu au fost înregistrate după cum urmează:

Sâmbătă, 16 noiembrie 2019, la ora 09:21:31 a fost primit primul apel prin care s-a solicitat sprijin medical pentru un copil care prezenta dureri abdominale și vărsături. Apelantul a revenit ulterior la ora 18:18:53. După aproximativ trei ore de la primul apel, sâmbătă, la ora 12:25:22, a sunat o persoană care anunța că o femeie din același bloc, dar alt apartament, prezenta grețuri și vărsături. Acest apelant a revenit după aproape 30 de ore, în data 17 noiembrie a.c., la ora 18:04:36.

Al treilea caz de apel multiplu a fost inițiat duminică dimineața, 17 noiembrie a.c., la ora 08:05:09, care a fost urmat de un alt apel la ora 10:44:11. Ulterior, aceeași persoană a revenit în cursul nopții și dimineții, la ora 02:42:36, la ora 03:22:43, la ora 05:16:56 și la ora 09:05:14.

Cu toate acestea, autoritățile au realizat foarte târziu cât este de gravă situația.

„Din punctul de vedere al Ambulanței, sigur că mi-ar fi plăcut să ne fi putut da seama mai repede de situație. Din păcate, cele trei decese au avut loc după cum urmează: sâmbătă în jurul orei 17:00, 18:00 și unul luni dimineață. Deci a fost un interval destul de mare între cele trei decese. De cele de sâmbătă seară n-am putut să ne dăm seama datorită simptomatologiei complet diferite. Primul caz a fost o insuficiență respiratorie, a fost suspect de aspirație de lapte, a fost și extras lapte din plămâni în timpul resuscitării, în timp ce al doilea era suspect de boală metabolică, ceea ce este cu totul altceva. Noi sâmbătă seară n-am putut să facem nicio legătură", a declarat Leonida Iancu, managerul SAJ Timiș, într-o conferință de presă.

Astfel, decizia evacuării tuturor locatarilor din blocul în care a fost făcută deratizarea a fost luată abia luni, după decesul mamei unuia dintre copii care își pierduseră viața cu o zi înainte.

Abia atunci a început o anchetă a Poliției în urma căreia s-a aflat că aceeași firmă se mai ocupase de deratizare și la alte clădiri din oraș, printre care și o grădiniță, fiind evacuați locatarii din alte cinci blocuri. La spital au ajuns zeci de persoane, printre care și o parte dintre polițiștii care participaseră la evacuare.

Peste 80 de persoane s-au prezentat pentru investigații la trei spitale din Timișoara.

Judecătorii de la Tribunalul Timiș au decis pe 19 noiembrie arestarea preventivă a lui Ioan Sorin Buță, patronul firmei Bistim Dera, care a făcut dezinsecția și deratizarea în blocul din Timișoara în care au murit doi copii și mama unuia dintre ei. Bărbatul a fost arestat pentru 30 de zile, fiind acuzat de ucidere din culpă și trafic de substanțe toxice. El cumpărase substanțele folosite de la „o cunoștință", fără documente legale. Avocatul său a afirmat că Buță știa că substanțele sunt mai puternice decât de obicei, dar a primit asigurări că apartamentele în care a făcut dezinsecția nu erau locuite.

FOTO: INQUAM PHOTOS / CORNEL PUTAN, FACEBOOK

SĂNĂTATE

Cine este „ucigașul" de la dezinsecția din Timișoara

Tragedia de la Timișoara în care 3 persoane au decedat și alte zeci au fost afectate de prezența unei substanțe numite fosfură de aluminiu mi-a reamintit experiența avută în urmă cu câțiva ani, când două persoane expuse la acest toxic au fost tratate în cadrul secției de Toxicologie din Spitalul Florească.

FOSFURA DE ALUMINIU ESTE O substanță pesticidă utilizată cu precădere în agricultură, dar și în unele arii industriale.

Intoxicațiile apar accidental, în special la persoanele care lucrează în agricultură sau care manipulează această substanță.

Având în vedere gradul înalt de toxicitate, substanța reprezintă o problemă importantă de sănătate publică. Se găsește sub formă solidă, tablete, granule sau pulbere, având diferite concentrații, însă componenta principală a oricărui amestec îl reprezintă fosfura de aluminiu.

Cum acționează?

În momentul când pulberea este eliberată din recipient, va intra în contact cu aerul atmosferic și va elibera un gaz toxic numit fosfină.

Dacă substanța este înghițită, în contact cu sucurile gastrice, în special cu acidul clorhidric, va elibera același gaz toxic. După ce eliberează gazul extrem de toxic, substanța se inactivează, lăsând un compus rezidual care nu este toxic, numit hidroxid de aluminiu.

Gazul toxic numit fosfină este un gaz ce nu poate fi detectat de simțurile umane, fiind fără miros sau gust. În funcție de gradul de puritate al substanței, gazul poate avea un miros discret de usturoi.

Căile de contaminare ale omului sunt reprezentate de calea respiratorie, digestivă sau, mai rar, cutanată. În momentul în care fosfina este inhalată ea va ajunge la nivel pulmonar, de unde va fi preluată în sânge.

Din momentul preluării în sânge, fosfina va acționa la nivel celular prin blocarea respirației celulare, la nivel mitocondrial prin inactivarea aparatului enzimatic responsabil de producția de energie intracelulară.

Inhibă cu precădere complexul III și IV mitocondrial reprezentat în principal de citocrom C oxidaza. În plus, la nivel digestiv, atunci când este ingerată, are efect coroziv direct asupra mucoaselor tubului digestiv.

DE

DR. RADU ȚINCU

Prin toate aceste mecanisme inhibitorii la nivel enzimatic și afectarea producției de energie mitocondrială, inițiază producția de specii reactive de oxigen, dintre care cel mai toxic este anionul superoxid. Generarea acestor specii toxice de oxigen pornește cascada distructivă a stresului oxidativ.

Această furtună pro-oxidantă este responsabilă de un proces numit peroxidare lipidică, în care sunt distruse prin oxidare componentele lipidice din structura peretului celular. În urmă peroxidării membranei celulare apar micro-fisuri la acest nivel, care modifică permeabilitatea membranei celulare. Din acest moment, soarta celulei este una singură: moartea celulară. Mai mult decât atât, fosfina scade nivelul unor enzime implicate tocmai în apărarea antioxidantă, cum ar fi: catalază sau superoxid dismutaza. De asemenea, scade nivelul unor molecule antioxidante cu rol de protecție antitoxică, printre care: glutationul. Toate aceste mecanisme explică mortalitatea de peste 90% în cazul expunerii oamenilor la acest toxic. Efectele

DEZINSECȚIA
cu substanțe toxice a ucis trei persoane la Timișoara și a dus la evacuarea a zeci de familii

FOTO: INQUAM PHOTOS / CORNEL PUTAN

mai sus descrise pot persista până la 48 de ore, fiind necesare câteva zile pentru recuperarea tuturor mecanismelor de apărare.

Această recuperare a fost descrisă doar la cei care au supraviețuit otrăvirii.

Aspectul microscopic al țesuturilor afectate de fosfină este nespecific, însă se evidențiază semne de asfixie celulară (hipoxie), cu apariția unor zone de necroză, degenerare sau inflamație.

Cum se manifestă intoxicația?

În funcție de concentrația fosfinei, decesul poate să apară de la câteva minute, până la câteva ore. După expunerea inhalatorie, apare senzația de lipsă de aer, cu o ușoară iritație a căilor aeriene, cu oboseală progresivă, dureri toracice, cefalee, tulburări de vedere și echilibru, greață, vomă, diaree. În expunerile severe, în scurt timp apar insuficiența respiratorie acută, aritmii cardiace, convulsii, comă și deces. Dacă pacientul supraviețuiește acestei etape, apar complicații toxice pe termen mediu:

Scoaterea imediată din mediul toxic reprezintă primul pas în managementul acestor pacienți

toxicitate hepatică cu hepatită acută și chiar insuficiență hepatică fulminantă, dar și nefrotoxicitate care poate necesita dializă renală.

Fosfina afectează cu predilecție organele care necesită cantități mari de energie sau care sunt dependente de aceste cantități de energie, cum ar fi: creierul, inima, ficatul și rinichii. De obicei, decesul survine prin complicații cardiace, cauzate de scăderea energiei miocardice, traduse prin scăderea forței inimii de a pompa sângele în circulație.

Pe lângă afectarea contractilității cardiace, apar și aritmii cardiace de tip ventricular.

Dincolo de blocarea producției de energie în mitocondrie, această insuficiență cardiacă acută severă scade și mai mult perfuzia cu sânge a organismului. În acest mod, în câteva ore, pacientul dezvoltă o acidoză metabolică severă, incompatibilă cu viața.

Din păcate, această intoxicație nu are antidot, unica recomandare fiind reprezentată de sfatul de a nu utiliza această substanță în spațiile locuite de oameni și a respecta fișa de securitate a produsului. Efectul toxic este proporțional cu cantitatea ajunsă în organism, dar și cu timpul de expunere.

Copiii sunt cu predilecție afectați prin faptul că au o rată respiratorie mai ridicată, comparativ cu adulții, au o suprafață alveolară pulmonară mai mare. Fosfina este un gaz cu greutate mai mare decât aerul, astfel va afecta persoanele cu înălțime redusă, așa cum sunt copiii.

Scoaterea imediată din mediu reprezintă primul pas în managementul acestor pacienți. Transferul de urgență la spital și contactarea imediată a Centrului Național de Informare Toxicologică sunt elemente esențiale în planul de tratament.

Pacienții care au supraviețuit evacuării din zona toxică trebuie supravegheați în spital, cei mai mulți dintre ai având nevoie de măsuri de terapie intensivă avansată.

Centrul Național de Informare Toxicologică din cadrul Spitalului Floreasca din București este format dintr-o secție de Terapie Intensivă Toxicologică, Centrul de Informare Toxicologică și Laborator de Toxicologie, fiind în acest fel o structură unică la nivel național.

DR. RADU ȚINCU
este medic primar ATI și șef lucrări la UMF „Carol Davila"

STUDII DE CAZ de succes pentru o administrație publică eficientă și digitală

Sunt multe motive de optimism pentru o administrație publică mai eficientă și transparentă datorită utilizării tehnologiei, chiar dacă România nu se plasează pe cele mai bune poziții la nivel european în privința competitivității digitale.

ESTE CUNOSCUT FAPTUL CĂ România se situează pe locul 27 din cele 28 de state membre ale UE în cadrul Indicelui economiei și societății digitale (DESI) pentru 2019 al Comisiei Europene. Indicele monitorizează performanța digitală globală din Europa și urmărește progresele înregistrate de țările UE în ceea ce privește competitivitatea digitală.

În acest context, este ideal să fie introduse prevederi noi, atât în vederea îmbunătățirii serviciilor publice digitale, pentru a ajuta statele membre să susțină o administrație publică digitalizată, cât și pentru dobândirea de către cetățeni și întreprinderi a competențelor digitale adaptate la nevoile pieței de muncă moderne.

Cum putem avea, totuși, procese de inovare pentru eficientizarea activității aparatului administrativ și a creșterii calității serviciilor publice? În opinia noastră, a specialiștilor Trencadis, sunt prioritare următoarele soluții: (1) Studierea bunelor practici din țările care performează în cadrul Indicelui economiei și societății digitale și (2) Prezentarea studiilor de caz de succes din piața românească, proiecte care pot fi internaționalizate și în alte ecosisteme de business.

(1) Studierea bunelor practici din țările care performează în cadrul DESI

Studiu de caz: X-Road din Estonia

Estonia este una dintre țările care se află într-un stadiu avansat din punct de vedere digital, cu o creștere constantă a Indicelui DESI datorită celor trei principii fundamentale: (I) Regula o singură dată pentru orice informație solicitată de la guvern, (II) Fără tehnologii învechite, (III) Digital implicit.

Platforma X-Road este un registru digital în care angajatorul poate înregistra informații pentru angajații săi, care pot fi verificate de angajați în orice moment. Înființat în iulie 2014, acesta este un registru național care reunește informații cu privire la angajați într-un

MIHNEA MIHAILESCU,
Deputy CEO Trencadis

sistem central. Datorită X-Road, 99% dintre serviciile de stat sunt online.

(2) Prezentarea studiilor de caz de succes din România

Studiu de caz: Povestea de succes RoAlert

RoAlert, dedicat alertării populației în caz de urgență, reprezintă un proiect de impact național integrat și livrat de echipa Trencadis.

În opinia noastră, RoAlert este un studiu de caz de succes în ceea ce privește colaborarea stat-privat. Viziunea Trencadis este că tehnologia reprezintă unul dintre principalele motoare pentru o administrație publică mai eficientă și transparentă, astfel încât suntem onorați că echipa noastră a fost parte din procesul de integrare a echipamentelor hardware, software și a aplicațiilor care sunt la baza sistemului RoAlert.

Prin proiectul RoAlert, colaborarea dintre sectorul privat și cel public a generat o poveste de succes datorită competențelor ridicate ale echipelor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență (IGSU) și cele ale Serviciului de Telecomunicații Speciale (STS). Suntem convinși, de asemenea, că echipa noastră de specialiști a răspuns prin aceeași abordare profesionistă datorită abilităților tehnice și de comunicare.

Studiu de caz: Povestea de succes a Sistemului de Land Management

Soluția integrată de cadastru și carte funciară reprezintă un produs rezultat din experiența acumulată în România cu potențial de internaționalizare și în alte țări. Din 2018, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară a început să furnizeze extrasul de informare de carte funciară direct online. Extrasul de carte funciară pentru informare reprezintă situația cadastral-judiciară a imobilelor, la momentul întocmirii acestuia.

Printre beneficiile Sistemului de Land Management se numără automatizarea proceselor de business și a proceselor în timp real și dezvoltarea unei conexiuni mai bune între cetățeni, firme și administrația centrală. Prin dezvoltarea acestui sistem și datorită proiectelor de îmbunătățire a serviciilor publice, România a urcat în 2019 pe locul 44 în lume în funcție de ușurința înregistrării proprietății, în comparație cu locul 117 din anul 2009, conform Doing Business, clasamentul realizat anual de către Banca Mondială.

Optimism în privința serviciilor publice digitale

În prezent, sunt multe motive de optimism pentru care credem în puterea tehnologiei ca motor principal pentru o administrație publică mai eficientă și transparentă. Prin intermediul proiectelor de integrare a sistemelor IT și de mentenanță livrate partenerilor noștri, instituțiile publice din România, vedem o serie de tendințe pozitive în administrația publică: de exemplu, specialiștii din administrație adoptă și implementează procese de digitalizare în furnizarea serviciilor publice.

Scopul nostru este de a inova relația dintre cetățeni, companii și guvern prin combinarea tehnologiei, designului și comunicării.

Despre Trencadis

O inițiativă cu ADN 100% antreprenorial, lansată și dezvoltată în România, Trencadis este o companie de tehnologie specializată în soluții de dezvoltare software pentru mediul guvernamental și cel de business. Trencadis inovează sectorul public pentru a sprijini consolidarea acestuia și a spori capacitatea de a răspunde cerințelor și nevoilor societății.

FOTO: TRENCADIS

EPOCA POST-DĂNCILĂ

Baronimea „resetează" PSD

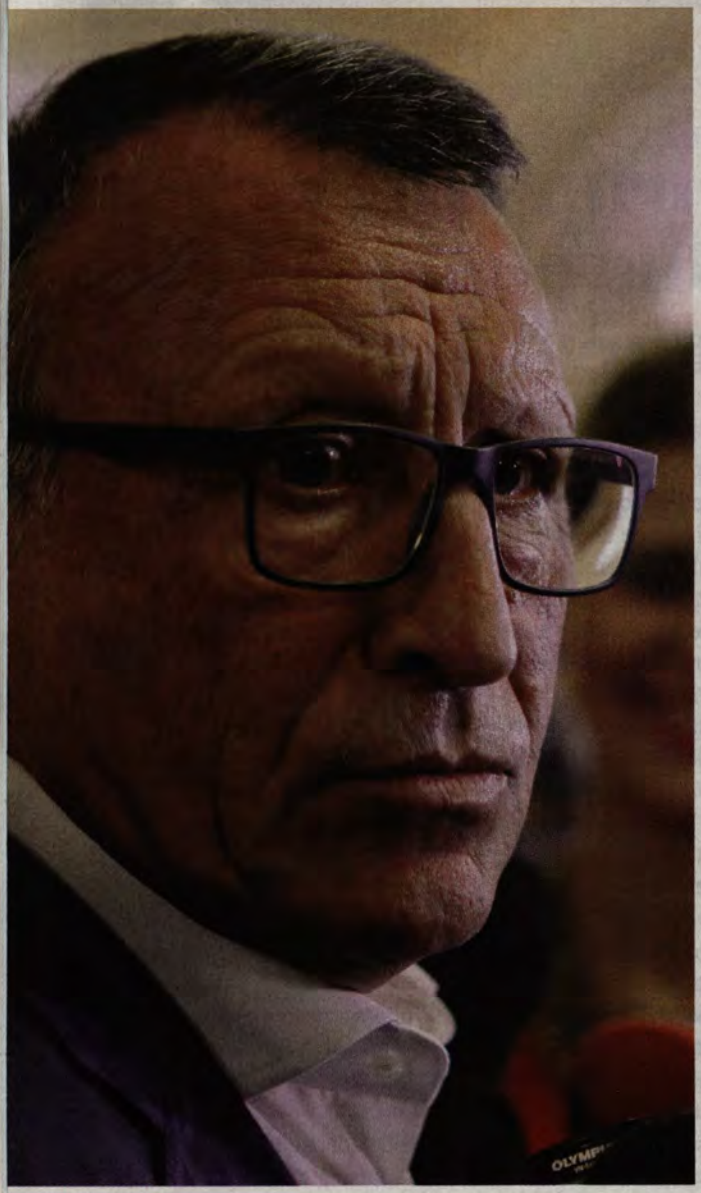

UN GRUP DE LIDERI LOCALI A DAT-O JOS PE Viorica Dăncilă și a înlocuit-o cu Marcel Ciolacu, partenerul de vânătoare al teroristului Omar Hayssam, și cu fostul tractorist Paul Stănescu, vechi baron de Olt. Ciolacu va fi președinte interimar, iar Stănescu preia postul de secretar general. Puciul împotriva lui Dăncilă a fost susținut de Marian Oprișan, eternul președinte al Consiliului Județean Vrancea, de Paul Bădălău, baron de Giurgiu, și de fosta șefă a tineretului PRM, Olguța Vasilescu. Toți aceștia și-au propus să „reseteze" PSD și au chemat „intelectualii" să li se alăture. „Porțile partidului sunt deschise și vreau să vină cât mai mulți intelectuali, cât mai mulți tineri și îi așteptăm pe toți", a anunțat Stănescu, vizibil entuziasmat după C.Ex-ul PSD. Ciolacu și-a lăudat noua echipă și a susținut că a fost selectată „pentru prima oară, pe bază de meritocrație".

Ședința în care a fost schimbată conducerea PSD a durat circa cinci ore și a avut parte de scene melodramatice fără precedent în acest partid. Gabriela Firea a plâns și a vrut să plece, după ce Marian Oprișan a acuzat-o de manevre securiste. Dăncilă s-a retras cu Teodorovici, pentru scurt timp, într-o încăpere separată, și i-ar fi spus acestuia, încercând să-l convingă să demisioneze de bună voie: „Eugen, ne linșează ăștia". Carmen Dan s-a răfuit cu fostul premier – concitadina ei a a destituit-o de la conducerea Internelor, considerând-o responsabilă de represiunea din 10 august 2018 - spunând că în Teleorman votul a fost pentru Liviu Dragnea, nu pentru Viorica Dăncilă. Fostul ministru de Finanțe, Eugen Teodorovici, a adus o Biblie, cerându-le colegilor să jure că nu au sifonat bani de la stat. În tensiunea care a urmat, nimeni nu și-a mai amintit de solicitarea fostului președinte executiv.

Newsweek România vă prezintă un tablou de moment al situației din PSD, partid în care abia au început manevrele în pregătirea congresului care va avea loc în februarie 2020. În 2019, PSD a avut nu mai puțin de trei președinți ai partidului: Dragnea, Dăncilă și Ciolacu.

Pesedist de la 1990, fără ocupație

Noul președinte al PSD este membru al acestui partid din 1990. Născut în 1967, biografia oficială a lui Marcel Ciolacu nu conține niciun element – ce liceu a absolvit, ce studii a urmat, unde a lucrat – până în 1991, când s-a înscris la Facultatea de

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

FOTO: INQUAM PHOTOS · GEORGE CĂLIN, OCTAV GANEA

MARCEL CIOLACU (dreapta) l-a avut ca sprijin pe Paul Stănescu (stânga), adversar mai vechi al Vioricăi Dăncilă, în lupta pentru eliminarea acesteia de la conducerea PSD.

Drept a Universității Ecologice. Facultatea de Drept din Universitatea Ecologică a primit Autorizare provizorie în mai 1995. Ciolacu a terminat facultatea în anul în care instituția de învățământ superior a primit, oficial, autorizarea de funcționare. Până la 29 de ani, el nu menționează că ar fi avut vreo ocupație. În 1996 devine consilier local. În CV-ul său, Ciolacu menționează că prima sa slujbă adevărată a avut-o în anul 2004, la vârsta de 37 de ani – consilier juridic la Urbis.

Noul președinte al PSD a fost cunoscut publicului mai degrabă prin faptul că apărea în fotografii alături de teroristul Omar Hayssam, pe care-l însoțea la vânătoare. Ciolacu a fost, după 2017, unul din oamenii de încredere a lui Dragnea, care l-a plasat în guvernul Tudose, în poziția de vicepremier, cu misiunea de a-l supraveghea pe șeful Executivului. După câteva luni, el a devenit însă unul din opozanții lui Dragnea, a fost scos din structurile Guvernului, odată cu Tudose, dar nu a plecat din PSD.

Newsweek România a relatat, în 2017, despre averea dubioasă a acestuia. „Un banal chioșc din Buzău a reușit în 2015 să obțină un profit net lunar de 115.000 lei, adică vreo 27.000 de euro. Net. Lunar. În total, aproape 1,4 milioane de lei. Cum a fost posibil acel profit uriaș pentru un chioșc? «Nu știu, nu eu administrez firma», a «explicat» pesedistul", a scris jurnalistul Cătălin Prisacariu.

Ciolacu a fost înscris la doctorat la academia SRI, dar în 2017 spunea că s-a suspendat și nu și-a finalizat lucrarea.

Șomera din Videle

Viorica Dăncilă a fost trădată și abandonată de toți cei pe care-i considera apropiați: de la Paul Stănescu la șefa ei de campanie, Olguța Vasilescu. I-au rămas alături doar Mihai Fifor și Eugen Teodorovici, care nu aveau altă opțiune, fiind complet izolați. Fostul premier este, în acest moment, șomer, la 55 de ani și, teoretic, trăiește din salariul soțului, care deține o funcție de conducere la Petrom. Ciolacu i-a oferit poziția de șefă a organizației de femei și promisiunea că o va plasa pe o poziție eligibilă la parlamentarele din 2020, dar nimeni nu poate ști ce se va întâmpla până atunci. În consecință, fosta șefă a partidului s-a retras fără scandal, ba chiar promițând că îi va susține pe cei care au înlăturat-o în forță: „Colegii au considerat că așa este bine pentru partid și este normal când colegii consideră că trebuie făcută o resetare, o schimbare, așa este într-o echipă. Nu puteau colegii să-mi scrie demisia. Dacă nu voiam, spuneam: nu-mi dau demisia".

OPORTUNIST
Ponta (mijloc), riscă să rămână în afara noului PSD, izolat, în opoziție și cu Guvernul, și cu foștii săi colegi. Deocamdată, Pro România a anunțat că va avea proprii candidați la locale și parlamentare.

Momente comice cu Fifor și Teodorovici

Marii perdanți ai schimbărilor din PSD par a fi Mihai Fifor, ex-secretar general al partidului, și Eugen Teodorovici. Fifor, deja o legendă vie în PSD după ce a semnat, în vara lui 2018, scrisoarea colectivă în care se cerea demisia lui Dragnea, iar apoi a susținut că nu a făcut așa ceva, a oferit un nou spectacol. Marți, 26 noiembrie dimineața, și-a anunțat pe Facebook demisia din funcția de secretar general. Spre prânz a șters postarea. În ședința conducerii PSD și-a dat din nou demisia. Ulterior, văzând că, inițial, Dăncilă și Teodorovici nu pleacă de bună voie, a revenit din nou și a decis că vrea să-și păstreze funcția. Până la urmă a fost dat afară de colegii de partid, care l-au înlocuit cu Paul Stănescu.

Teodorovici a venit cu o biblie la reuniunea C.Ex. a PSD și dorea ca liderii partidului să jure că n-au sifonat bani de la stat. În învălmășeala care a urmat, nimeni nu și-a mai amintit de solicitarea fostului ministru de Finanțe. Acesta a mai avut câteva momente în care s-ar fi făcut remarcat, potrivit relatărilor din presă: ar fi vrut să se bată cu Claudiu Manda – „Nu mă face să mă ridic la tine, că în trei pași sunt lângă tine" - și l-ar fi fugărit prin sediul PSD pe Mihai Fifor, după ce acesta a cedat presiunii puciștilor. „Unde e șobolanul ăla?", ar fi strigat Teodorovici după Fifor, când a aflat că acesta ar fi transmis presei că și președintele executiv ar fi demisionat.

La finalul ședinței C.Ex. a PSD, funcția de președinte executiv a fost pur și

PRIETENI
Ciolacu i-a fost alături lui Tudose (dreapta), când Dragnea a răsturnat al doilea guvern de după alegerile din 2016. PSD l-ar putea recupera și pe Sorin Grindeanu (jos), acum președinte al ANCOM.

FOTO: INQUAM PHOTOS - OCTAV GANEA

simplu desființată. După modelul Dragnea, care a atacat la tribunal congresul în care Dăncilă a fost aleasă președinte al PSD, Teodorovici a anunțat că va contesta în instanță deciziile luate de noua conducere a partidului.

Recuperarea ex-premierilor

Marcel Ciolacu va începe să își formeze, în pregătirea viitorului congres, propria echipă și, cel mai probabil, îl va recupera pe Mihai Tudose, acum membru al Pro România, dar în conflict cu Victor Ponta. Tudose i-a fost alături lui Ciolacu, când Dragnea a răsturnat al doilea guvern de după alegerile din 2016. Ar putea fi recuperat și Sorin Grindeanu, acum președinte al ANCOM.

De altfel, cei doi au fost prezenți la reuniunile convocate de Ciolacu în biroul său de la Camera Deputaților, în lunea în care se pregătea înlăturarea lui Dăncilă.

În aceste condiții, Ponta riscă să rămână în afara noului proiect, izolat. Fostul lider al PSD a trimis semnale că ar dori să revină în partid, dar nu e clar dacă va fi rechemat. „Înfrângerile electorale catastrofale ale vechii stângi și demisia Vioricăi Dăncilă sperăm să ducă la o reformă radicală a PSD; dacă această schimbare (nu doar de formă, ci și de fond) se va realiza cu adevărat în viitor, vom saluta și putem colabora în proiectele unei noi stângi moderne", a scris Ponta, pe Facebook. El a susținut că Pro România va avea candidați proprii la alegerile locale și parlamentare.

Din noua conducere interimară a PSD fac parte mai mulți lideri regionali, printre care Gabriela Firea – care a anunțat că nu va candida la șefia PSD, la congresul din februarie – Nicolae Bădălău, Gabriel Mutu (primarul sectorului 6), europarlamentarul Claudiu Manda, soțul Olguței Vasiliescu și cel care a făcut-o „proastă" pe Dăncilă, sau Radu Moldovan, președintele CJ Bistrița-Năsăud, unul din cei mai duri critici ai lui Dăncilă.

Oprea, refuzat

Noua conducere a fost foarte fermă în a exclude reprimirea lui Gabriel Oprea în partid. „Gabriel Oprea nu este membru PSD și nu va fi cât sunt eu interimar", a spus Ciolacu după C.Ex-ul PSD. Oprea devenise vicepreședinte al PSD prin semnarea unui protocol cu acest partid, în calitate de lider al unui sindicat al militarilor. Viorica Dăncilă a declarat, spășit, că protocolul nu mai este valabil: „Tot ce a fost semnat de mine nu mai are valabilitate. Tot ce a fost semnat a fost până în turul doi. Am avut mai multe protocoale de colaborare cu sindicatele. În aceste protocoale liderul sindicatului devenea vicepreședinte PSD, dar fără drept de vot. Acum încetează totul și sindicatele vor coopera, bineînțeles, cu noul președinte".

Nu este clară însă soarta lui Cozmin Gușă, adus în PSD de Paul Stănescu și primarul sectorului 1, Dan Tudorache, exclus din partid aproape imediat, la îndemnul lui Dăncilă.

FOTOREPORTAJ

Alegerile, în imagini

Fotograful Mugur Vărzariu a surprins imagini cu Viorica Dăncilă și Klaus Iohannis, alături de staff-urile lor de campanie, pe parcursul zilei de 24 noiembrie.

VIORICA DĂNCILĂ *s-a prezentat la secția de votare la ora 8.00, însoțită de soțul său și de Olguța Vasilescu.*

REZULTATE FINALE:
Klaus Iohannis a primit 66,09 % din voturi, iar Viorica Dăncilă doar 33,91%.

Dimitrios Drisis: „Putem hrăni populația în creștere a planetei. Știința și tehnologia vor rezolva acest lucru"

Dimitrios Drisis, directorul general al Adama Agricultural Solutions pentru România, Republica Moldova şi Polonia, jucător de top pe piața soluțiilor de protecție a plantelor (erbicide, fungicide, insecticide) a vorbit despre agribusiness în România, despre ce înseamnă siguranța și securitatea plantelor, despre bio și planurile din România ale companiei.

DIMITRIOS DRISIS ESTE ŞI MEMBRU în boardul Agricover după ce Adama a achiziţionat luna trecută un procent de 10% din această companie. Are o experienţă de peste 25 de ani în domeniul agriculturii, chimiei şi biotehnologiei şi conduce Adama România de şase ani.

***Newsweek România*: Cum a fost 2019? Cât contribuie agribusiness-ul la PIB-ul României?**

Dimitrios Drisis: A fost un an greu din cauza condiţiilor meteo nefavorabile ale vremii şi ale pieţei. Cu toate acestea România rămâne un producător de top în Uniunea Europeană cu aproximativ 30 de milioane de tone de cereale. Totuşi, în opinia mea, România mai are multe de făcut pentru a-şi atinge potenţialul şi mă refer la faptul că România are unul dintre cele mai bune soluri din Europa. „Grânarul Europei" nu este un mit, a fost o realitate care se baza pe solul bun şi accesul la porturi pentru transport facil. Astăzi infrastructura lasă de dorit, ceea ce adaugă un cost mărit de transport. Apoi, există diferite probleme pe lanţul valoric, iar depopularea zonelor rural-agricole duce la scăderea forţei de muncă şi nevoia de mecanizare. Dincolo de asta, agricultura românească este fragmentată, cu mulţi proprietari care operează ferme mici de sub 50 de hectare, ceea ce nu este atractiv pentru un investitor major care caută terenuri comasate de peste 1.000 de hectare. Dar, faţă de perioada anilor 2000 când agricultura mergea prost, acum se poate spune că este un business predictibil pentru că legislaţia e mai clară, sprijină fermierii şi există acces la finanţare. La intrarea în UE, de exemplu, România producea trei miloane de tone de grâu, acum produce în jur de 10. Cele mai cultivate plante de cultură din România sunt cerealele păioase (grâu, orz, orez, ovăz, secară) care se cultivă pe aproximativ 30% din totalul terenului arabil de 9,4 milioane de hectare. Porumbul este cea de-a doua cea mai importantă cultură din punct de vedere al suprafeţei, acoperind 2,2 milioane de hectare în 2018. Floarea soarelui este o altă cultură de tradiţie care ocupă constant peste un milion de hectare, urmată de rapiţă. Cam aşa arată tabloul agricol al României care contribuie cu aproape 6 procente la PIB.

Care sunt problemele de lanț valoric? Concret ce înseamnă asta?

Peste 90% din hrana noastră depinde de producţia recoltelor. Astăzi avem

DIMITRIOS DRISIS,
director general Adama Agricultural Solutions România, Republica Moldova și Polonia

cu 50% mai puțin teren arabil per capita la nivel mondial față de începutul secolului trecut. Pentru a satisface nevoile de hrană ale planetei, bazinele agricole vor trebui să producă în următorii 40 de ani cât s-a produs în ultimii 10.000 de ani. Populația este în creștere, la fel urbanizarea, iar plantele au și dușmani: dăunători, peste 10.000 de tipuri, buruieni, peste 35.000, și fungi, peste 100.000. Dacă mai punem la socoteală și capriciile vremii, ne putem imagina ce înseamnă nevoia de protecție pentru culturi. Nu sunt un adept al teoriei malthusiene care spune că Pământul nu poate hrăni populația în creștere, prin urmare avem nevoie de războaie, foamete și boli pentru a regla acest lucru. Știința și tehnologia pot rezolva acest lucru. Și aici avem ceea ce numim securitate și siguranță alimentară. Securitatea plantelor se referă la cantitatea de hrană de care lumea are nevoie, iar siguranța se referă la calitatea alimentelor pentru a putea fi consumate. Există tehnologii care avansează în ambele direcții.

Este nevoie și de maximizarea potențialului fiecărei zone care se pretează la agricultură. Iar România este una dintre ele. Iar asta înseamnă și să ai un lanț valoric funcțional, de la materia primă, cerealele, la produsele cu valoare adăugată cum ar fi laptele, la cele procesate, adică brânză, unt și așa mai departe. Când România exportă porumb în Belgia și apoi importă porcii hrăniți cu acel porumb înseamnă că avem o problemă de lanț valoric. Principalul motiv este modul tradițional în care se face agricultură, bazat pe produse cu valoare scăzută. Pentru a schimba asta, este nevoie de noi politici, noi tipuri de investiții și chiar o nouă cultură. Aș recomanda celor veniți acum la guvernare să se uite la tot potențialul pe care îl are România în acest sens. O altă zonă insuficient exploatată în opinia mea, care are, la fel, nevoie de sprijinul politicilor publice, este cultura viței de vie ca produs de identitate națională. România are soluri benefice și, deși s-a făcut mult în ceea ce privește calitatea soiurilor, este nevoie de marketing internațional. Cred că, pentru a avea produse de valoare care să devină embleme naționale cum este, de exemplu, brânza halloumi pentru Cipru, este nevoie de o decizie politică la nivel național. Vinul este una dintre direcțiile care poate fi urmată cu succes de România.

Vorbind de siguranță și securitate, asta înseamnă că este ireal să mai sperăm la bio sau organic?

Când vorbim despre alimente organice sau bio, eu consider că este este vorba de o alegere influențată de mulți factori printre care stilul de viață și marketingul. În culturile organice, folosim produse pentru protejarea lor, dar sunt produse de origine naturală care în unele cazuri pot face mai mult rău decât cele convenționale. Sunt întrebat frecvent dacă le ofer copiilor mei produse protejate sau produse organice. Aș alege struguri tratați cu produse pentru protecția culturilor de ultimă generație, care lasă reziduuri puține și protejează planta complet de boli sau de dăunători.

Aceste produse sunt certificate ca fiind absolut sigure de către toate autoritățile, inclusiv de Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor. Cred că uneori plantele protejate sunt mai sigure pentru consum decât cele netratate, prin urmare expuse fungilor și dăunătorilor sau tratate cu substanțe naturale, care nu reușesc să protejeze în totalitate.

Care sunt tendinţele în agribusiness la nivel mondial?
Cea mai importantă tendinţă este dată de faptul că se măreşte cadrul legislativ cu privire la protejarea consumatorului şi a mediului, ceea ce face ca selecţia substanţelor chimice să devină un proces anevoios şi scump pentru industrie.

A doua tendinţă majoră este mixul de tehnologii care includ inteligenţa artificială. Nu cu mult timp în urmă, obişnuiam să separăm chimia şi biologia de utilaje. Acum, toate se mixează în tehnologii cu scopul de a produce mai multă hrană în pas cu tendinţele sociale: siguranţa alimentelor, transparenţa, urbanismul, lipsa forţei de muncă etc. Îndrăznesc să spun că în câţiva ani vom avea tehnologii superioare cu foarte puţini sau chiar niciun fermier în câmp. N

Despre Adama Agricultural Solutions

Adama oferă fermierilor din peste 100 de ţări soluţii pentru controlul buruienilor, dăunătorilor şi bolilor şi pentru creşterea recoltelor, precum şi alte produse şi servicii care să îi ajute să se dezvolte. Adama distribuie peste 270 de substanţe fitosanitare, cercetate în cele şapte centre globale ale sale şi produse în cele 21 fabrici pe care le deţine în lume.
În România are o cotă de piaţă de 13%, una dintre cele mai bune la nivel global şi cea mai bună din Europa.
Valoarea pieţei de soluţii de protecţie a plantelor (erbicide, fungicide, insecticide) din România este de aproximativ 400 milioane euro, iar cea din Polonia are o valoare de peste 700 milioane euro. În prezent, veniturile globale ale Adama se ridică la aproximativ 4 miliarde dolari, cele din România la circa 50 de milioane de euro, iar cele din Polonia la 60 de milioane de euro.
Adama a cumpărat 10% din acţiunile companiei Agricover, principalul distribuitor de inputuri agricole din România, fiind a doua astfel de mişcare în businessul global Adama. Adama a fost fondată în 1945 în Israel. În 2011, ChemChina a devenit acţionar majoritar, iar azi deţine Adama în totalitate. În 2019, ChemChina a achiziţionat Syngenta, un distribuitor global de produse pentru protecţia plantelor, devenind astfel cel mai mare furnizor de produse fitosanitare din lume

FOTO: SHUTTERSTOCK

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

NATO LA 70 DE ANI

Prohodul relației SUA-Turcia se amână pentru moment

Renunță Ankara la parteneriatul strategic cu Occidentul, în favoarea unuia cu Rusia? La această întrebare esențială pentru viitorul NATO au răspuns experții think-thank-ului american Council on Foreign Relations.

CUM S-A SCHIMBAT NATURA RELAȚIEI dintre SUA și Turcia în cei trei ani care s-au scurs de la tentativa de lovitură de stat împotriva lui Recep Tayyip Erdogan, din iulie 2016? Sunt cei doi aliați din NATO în pragul unei rupturi iremediabile?

La aceste întrebări au încercat să răspundă, la sfârșitul lunii octombrie, participanții la o dezbatere organizată de Council on Foreign Relations (CFR), organizație americană non-profit, nepartizană, specializată în politică externă a SUA și afaceri internaționale. CFR a fost fondată în 1921 și este publisherul celebrei reviste bilunare „Foreign Affairs".

Vorbitorii au încercat să estimeze care va fi viitorul NATO din această perspectivă, au abordat și problemele domestice ale

DE

SILVIU SERGIU

silviu.sergiu@newsweek.ro

regimului Erdogan şi au analizat recentele acţiuni ale Turciei din nordul Siriei.

Au vorbit Henri J. Barkey, specialist în Orientul Mijlociu la CFR, Naz Durakoglu, director al Grupului de analiză a activităţii NATO din Senatul SUA, Gönül Tol, director fondator al programului dedicat Turciei la Institutul Orientului Mijlociu. Moderator a fost Ellen Laipson, director la International Security Program, din cadrul George Mason University.

Întrebări esenţiale

În debutul dezbaterii, Ellen Laipson a adresat participanţilor câteva întrebări frontale: respectarea de către Turcia a standardelor democratice este fundamentală pentru parteneriatul din domeniul securităţii pe care-l are cu SUA şi restul ţărilor membre NATO? Dacă Turcia ar pune sub semnul întrebării calitatea de membru NATO şi s-ar îndrepta către un parteneriat strategic cu Rusia, ce ar trebui să facă SUA?

Provocarea a fost acceptată de Naz Durakoglu. El a explicat că, la Washington, există o temere constantă că, dacă America împinge Turcia şi pe preşedintele Recep Tayyip Erdogan prea mult către Rusia, s-ar putea ca acest lucru să se întâmple. „Congresul, puterea legislativă din SUA, spre deosebire de Administraţia Prezidenţială, puterea executivă, consideră că Turcia este deja în braţele Rusiei şi va trebui să facă multe lucruri pentru a readuce Turcia la locul ei", a apreciat Durakoglu.

Al doilea vorbitor, Gönül Tol, a punctat că „parteneriatul turco-american a rezistat multor crize de-a lungul timpului, dar aceasta este, în mod cert, cea mai turbulentă perioadă din istorie".

În opinia sa, cea mai mare problemă este centralizarea puterii în Turcia şi personificarea ei, proces care a avut loc pe parcursul ultimilor 10 ani, în care această ţară s-a transformat dintr-un stat cu instituţii democratice, într-unul autoritarist, condus de Erdogan.

„Erdoğan este personajul-cheie. Ai zice că asta simplifică lucrurile, pentru că tratezi cu un singur om, dar Turcia nu este Arabia Saudită sau Egipt. În ciuda centralizării puterii şi autoritarismului, opinia publică şi alegerile încă contează în Turcia. Şi tratăm cu un public profund anti-american, care crede că SUA sunt în declin şi au devenit chiar irelevante. Dacă combini această perspectivă anti-americană cu un sistem centralizat de putere, în care nimeni nu poate pune frână celor mai dăunătoare instincte ale lui Erdoğan, înţelegi că mizele domestice sunt decisive în politica internaţională a lui Erdogan", a apreciat Tol.

Efectele epurărilor din armată

O a doua mare problemă identificată de acesta sunt transformările orchestrate de preşedintele turc în Armată, prin epurările masive de după tentativa de lovitură de

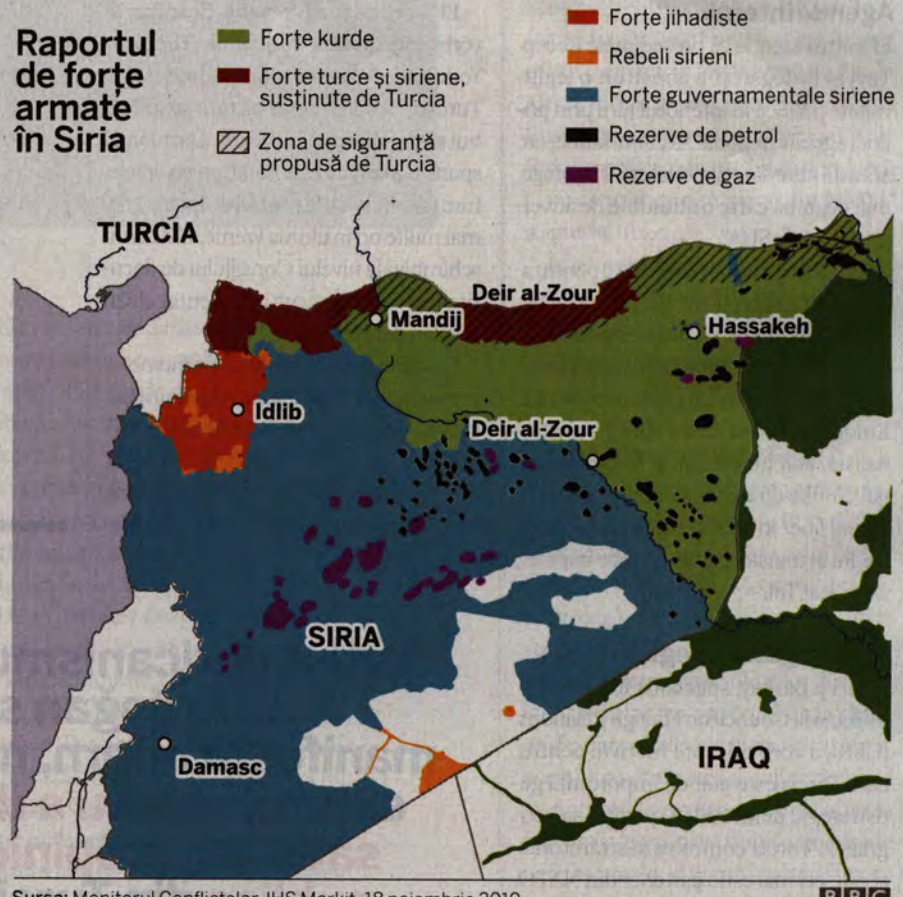

CONGRESUL american nu are încredere în adevăratele intenţii ale lui Donald Trump în privinţa Turciei lui Recep Tayyip Erdogan.

FOTO: GETTY IMAGE

stat, având în vedere că, istoric, Armata turcă a fost un pilon important pe care s-a bazat parteneriatul cu SUA.

În interiorul acesteia existau grupulețe pro-ruse, dar acestea erau de mici dimensiuni. Majoritatea militarilor turci erau puternic pro-NATO și pro-americani, iar acest aspect a salvat relația turco-americană în vremuri tensionate.

Gönül Tol a punctat că, „în momentul de față, după epurările lui Erdogan, militarii sunt ideologizați". „Recent, militarii turci în drum spre nordul Siriei purtau semne ale partidului turc de extremă dreaptă și unii dintre ei spuneau că merg spre tărâmul de unde răsare Islamul. La Washington, Comandamentul Central al Forțelor Reunite este foarte sceptic în legătură cu Turcia și militarii săi", a spus Tol.

Agendă internă

El a atras atenția că președintele Recep Tayyip Erdoğan și-a construit o legitimitate politică în interiorul țării prin politici agresiv naționaliste, anti-kurde, iar „această abordare naționalistă îl impinge mai degrabă către o atitudine de adversitate față de SUA".

După alegerile din iunie 2015, pentru a putea rămâne la putere, Erdoğan a încheiat un parteneriat cu ultra-naționaliștii, renumiți pentru abordările anti-kurde, iar, din acel moment, preocuparea lui Erdogan a fost să aibă o abordare naționalistă, atât în țară, cât și la nivel regional. „Multe dintre problemele vizibile cu ochiul liber în relația Turcia-SUA au rădăcini în transformările politice interne", a explicat Tol.

Poziția geostrategică

Henri J. Barkey, specialist în Orientul Mijlociu la Council on Foreign Relations (CFR), a vorbit despre motivul pentru care Turcia este atât de importantă geostrategic pentru SUA: poziția sa geografică. Turcia controlează strâmtorile și este cel mai estic partener din NATO, deci situată geografic cel mai aproape de Rusia, de care o despart doar Munții Caucaz. „Lucrul acesta nu se va schimba, indiferent de cine guvernează la Ankara sau la Washington", a punctat Barkey. Potrivit lui, opinia publică din Occident este conștientă de acest lucru și, din acest motiv, percepe Turcia în mod pozitiv.

El dat unele semnale liniștitoare în legătură cu posibila apropiere a Turciei de Rusia. „Turcia nu se îndreaptă către Rusia. Turcia încheie tot felul de afaceri cu Rusia, cumpără rachete S-400, vedem că relația bilaterală se îmbunătățește, dar este vorba exclusiv de agenda lui Erdoğan. El încearcă să creeze o nouă Turcie, este foarte ambițios în privința acestui plan, pentru că are ambiții personale foarte mari. Vrea să vadă Turcia ca pe o țară lider. Nu sunt foarte sigur cu ce scop. Poate vrea să creeze o a Treia Lume în jurul lui", a comentat Barkey.

El a precizat că, recent, Erdoğan a vorbit într-un interviu acordat „The New York Times" despre opțiunea nucleară a Turciei, despre faptul că țara sa ar trebui să dețină arme nucleare. Abordarea, spune Barkey, nu este nouă, președintele turc referindu-se la o astfel de ipoteză de mai multe ori în ultima vreme. El a cerut schimbări la nivelul Consiliului de Securitate al ONU. În 2017 a prezentat chiar un plan detaliat în acest sens.

Erdoğan vrea ca Turcia să fie membru permanent al Consiliului de Securitate, calitate deținută în prezent de cinci mari puteri.

Reprezentantul ECR subliniază însă că cele mai importante decizii de politică externă au legătură cu situația internă din Turcia. „Politica externă este un mod de a-și consolida puterea și de a-l transforma în cel mai popular lider după Kemal Ataturk, poate chiar să-l depășească. Pentru asta el a schimbat profund statul și are nevoie de un mesaj care să mobilizeze continuu masele. Ori acest mesaj este ostilizarea democrațiilor liberale", a adăugat Barkey.

Anti-americanismul lui Erdoğan se manifestă intern, nu extern, pentru a da satisfacție opiniei publice din Turcia

El a explicat că deciziile de politică externă sunt create pentru scopuri domestice, iar când vine vorba de America, o porție consistentă de anti-americanism vine din direcția palatului prezidențial. Acest mesaj este repetat la nesfârșit de presa turcă controlată de regimul Erdoğan și se conturează ideea că Turcia are un mare dușman, iar acesta sunt Statele Unite ale Americii.

Gönül Tol a exemplificat cu intervenția Turciei în conflictul din Siria, o modalitate pentru Erdoğan de a-și consolida regimul personal. Cu atât mai mult în contextul alegerilor locale din martie 2019, când AKP, partidul lui Erdoğan, a pierdut cele mai multe orașe mari din Turcia, inclusiv Istanbulul, în ciuda faptului că aici alegerile au fost reluate.

„Pierderile electorale au fost cauzate de deteriorarea situației economice, iar motivul a fost prezența pe teritoriul Turciei a 3,6 milioane de refugiați sirieni", consideră Tol.

Din acest motiv, Erdoğan și-a intensificat mesajele naționaliste, antirefugiați, și a insistat asupra creării unei zone de siguranță, care să găzduiască până la 3 milioane de refugiați sirieni.

„Acesta este planul său, iar confruntarea kurzilor sirieni este o prioritate. De aceea, Erdoğan a insistat să curețe nord-estul Siriei de kurzi, pentru că prezența lor ar face dificilă stabilirea acestei zone de siguranță", a explicat Gönül Tol.

Un lucru problematic a fost punctat de Naz Durakoglu, care a subliniat că în Congresul american există multă neîncredere în legătură cu intențiile președintelui Donald Trump în legătură cu

RELAȚIA lui Erdoğan cu Putin este conjuncturală, spun experții. Președintele turc testează până unde poate merge în relația cu NATO.

FOTO: GETTY IMAGE

Turcia. „Puterea legislativă nu înțelege ce s-a întâmplat în decembrie 2018, când Erdoğan a vorbit la telefon cu Trump, iar ulterior Trump a postat pe Twitter că va retrage trupele americane din nord-estul Siriei. Și nu înțeleg ce s-a întâmplat pe 6 octombrie 2019, când cei doi au vorbit din nou la telefon, iar retragerea trupelor americane a devenit realitate, de data aceasta cu consecințe palpabile", a arătat el.

Erdogan nu vrea să iasă din NATO

În cadrul dezbaterii, Mike Haltzel, de la Școala de Studii Internaționale Avansate din cadrul Universității Johns Hopkins, a întrebat de ce este NATO important pentru Recep Tayyip Erdoğan?

El a dat exemple din istorie când NATO a sancționat țările-membre în care s-au înregistrat derapaje democratice. Este vorba de dictatura coloneilor din Grecia, dintre anii '67-'73, și cele câteva săptămâni din vara anului '75, când părea că în Portugalia se va instaura comunismul. Ambelor țări li s-a interzis, la acea vreme, accesul la informații secrete NATO.

Henri J. Barkey a explicat că Erdoğan nu vrea să iasă din Alianța Nord-Atlantică, deoarece calitatea de membru este esențială pentru Turcia. Fără aceasta, puterea Turciei în plan extern se diminuează considerabil, ori scopul lui Erdoğan este să transforme Turcia într-o mare putere a lumii. „El vrea să cumpere rachete rusești S-400, dar nu vrea să iasă din NATO. Vrea doar să forțeze, pentru a vedea până unde poate merge", a punctat Barkey.

În context, Gönül Tol a subliniat că, în ciuda a ceea ce se întâmplă între Turcia și Rusia, există în continuare foarte multă neîncredere între cele două țări. El a menționat incidentul din 2015, când Turcia a doborât un avion de vânătoare rusesc. Atunci, Erdoğan le-a cerut aliaților din NATO să nu retragă rachetele Patriot din țara sa. De asemenea, în urmă cu câteva luni, a apelat din nou la țările-membre NATO în disputa cu Grecia legată de explorările din Mediterana de Est, unde au fost descoperite rezerve importante de hidrocarburi. Cu acea ocazie, Rusia s-a situat de partea Greciei.

„NATO este, așadar, foarte importantă pentru Turcia, iar parteneriatul cu Rusia nu este atât de strâns. Nu putem vorbi de un parteneriat strategic între acestea, pentru că relația lor este încă foarte fragilă. Sunt multe spețe în care există tensiuni: în Mediterana de Est, în Africa, în Balcani, în Caucaz. În relația cu Rusia, Turcia este un partener junior, iar Erdoğan înțelege foarte bine acest lucru și nu se grăbește să plece din NATO", a apreciat Tol.

În completare, Naz Durakoglu a punctat că prezența în NATO a Turciei este o garanție pentru Erdoğan că partenerii săi închid ochii la nerespectarea drepturilor omului.

Ce joc face Rusia în Siria?

Lui Henri J. Barkey i-a revenit misiunea să decripteze jocul pe care Rusia îl face în Siria, insistând că este unul în trei etape. În primă fază, Moscova a reușit să creeze tensiuni între Turcia și aliații săi din NATO, în a doua, a avut o contribuție la retragerea soldaților din SUA, iar, în a treia fază, va forța Turcia să plece din Siria. „Erdoğan nu realizează încă acest lucru. Putin vrea să-l ajute pe Assad să-și consolideze puterea în Siria. Nu putea face acest lucru, dacă trupele americane ar fi fost acolo, și nu o va putea face cu trupele turcești", a conchis Barkey.

PE HARTĂ
Aeroporturi în care vă veți bucura să rămâneți blocați » P.58

MAARTEN WOUTERS/GETTY

NEWSGEEK

Cele mai bune jocuri video din 2019

TE ÎNTREBI CE SĂ CUMPERI PENTRU PASIONAȚII de jocuri de pe lista ta de cadouri de sărbători? Iată 14 dintre cele mai tari titluri din 2019 pentru utilizatorii Nintendo Switch, PC, PlayStation 4 (doar unul poate fi jucat pe Mac). Prețurile cu amănuntul pentru toate aceste jocuri vor fluctua în perioada sezonului de sărbători, dar majoritatea au un preț de listă de aproximativ 60 de dolari. — *Christopher Groux*

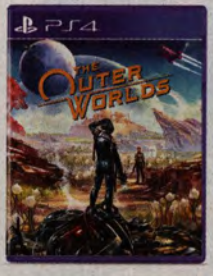

The Outer Worlds
Obsidian Entertainment
Vârsta 18+ ● ● ●
New Vegas, un RPG atent și bine lucrat, similar cu predecesorii săi din seria Fallout. Într-o lume controlată de o megacorporație, veți rezista sau vă veți alia puterilor guvernatoare? Alegerea este a voastră.

Kingdom Hearts III
Square Enix
Vârsta 10+ ● ●
Kingdom Hearts III este unul dintre cele mai vândute jocuri din 2019 pentru un motiv întemeiat. La fel ca numeroasele titluri anterioare din acest serial de lungă durată, jocul combină lumea Disney și Final Fantasy într-un RPG extins, care este excelent pentru adolescenți și tineri.

Sekiro: Shadows Die Twice
From Software
Vârsta 18+ ● ● ●
Această acțiune-RPG prezintă o poveste ce se petrece în Japonia secolului al XVI-lea. Jucătorii care fac față dificultăților nebunești vor fi răsplătiți cu o luptă precisă și o colecție de arme spectaculoase.

● NINTENDO SWITCH ● PC ● PS4 ● XBOX ONE

Luigi's Mansion 3

NINTENDO, TOATE VÂRSTELE ●

În acest joc minunat și înfricoșător, jucătorii preiau controlul asupra fratelui celebrului Mario, pentru a-și găsi prietenii în hotelul bântuit și întortocheat Last Resort. Fantoma alter ego a lui Luigi surprinde fantome pe fiecare dintre etajele tematice ale hotelului. Acest joc are și un nou multiplayer mode, ceea ce îl face excelent pentru jocul în familie.

Super Mario Maker 2

NINTENDO, TOATE VÂRSTELE ●

Toată lumea cunoaște elementele de bază ale Super Mario, dar Super Mario Maker 2 le duce pe noi culmi, lăsându-vă să creați și să jucați cursuri Mario făcute de o comunitate online de pasionați. Acest joc are și un mod cu un singur jucător, dar merge cel mai bine să îl experimentați cu Nintendo. Abonament online.

Call of Duty: Modern Warfare
Activision
Vârsta 18+ ● ● ●

Call of Duty din acest an reinventează subfranciza Modern Warfare, cu o campanie nouă, o cooperare excelentă și, desigur, o acțiune multiplayer de primă clasă. Încercați misiuni cu Captain Price sau participați la un Ground War masiv de 64 de jucători cu câțiva dintre cei mai apropiați prieteni. Atât revenirea, cât și noul Call of Duty vor fi îndrăgite de fani.

Death Stranding
Kojima Productions
Vârsta 18+ ●

Unul dintre cele mai discutate jocuri din 2019. Jucătorii preiau controlul lui Sam Porter, interpretat de Norman Reedus din The Walking Dead, în timp ce acesta încearcă să reconecteze comunități izolate din SUA, livrând pachete. O parte din farmecul acestui joc foarte ciudat este că îți vei petrece cea mai mare parte a timpului călătorind din punctul A în B, depășind controale în mod deliberat foarte greoaie.

PlayStation Network, Xbox Live, Nintendo eShop & Steam Gift Cards

Dacă niciunul dintre aceste jocuri nu sună atrăgător pentru cei dragi, puteți cumpăra întotdeauna un card cadou pentru platforma lor preferată. Un joc complet nou costă, în general, 60 de dolari, așa că se poate porni de acolo. Dar sunt o mulțime de jocuri nu atât de celebre, pentru cei cu buget mai mic.

Tom Clancy's The Division 2

UBISOFT, VÂRSTA 18+ ●●●

Acest joc este o alegere bună pentru fanii de multiplayer cu militari. Pe măsură ce o epidemie continuă să distrugă Washington D.C., agenții Diviziei trebuie să păstreze pacea între facțiunile în război care încearcă să preia controlul. Noul joc oferă o campanie nouă, moduri player vs. player, și o ofertă bogată de extinderi gratuite, dar și plătite. Divizia 2 este un shooter distractiv, cu mult conținut, setat să ajungă în 2020.

Borderlands 3

Gearbox Software

Vârsta 18+ ●●●

Pentru cei cărora nu le place lumea dură, militarizată din Call of Duty, Borderlands 3 este o alternativă mai sălbatică. Are o dinamică vastă, cu lumi intergalactice de explorat și o cantitate nelimitată de arme și prăzi de colectat. Această serie este cunoscută pentru prezentarea sa țipătoare și pentru simțul umorului negru, ceea ce o face perfectă pentru fanii glumelor nepotrivite.

NBA 2K20

Visual Concepts

Toate vârstele ●●●●

NBA 2K a fost cel mai bun joc de baschet de pe orice sistem și acest lucru se păstrează pentru noua versiune din acest an. Cea mai recentă ofertă are un Career mode extins, mecanică îmbunătățită și o coloană sonoră liniștită.

Pokémon Sword/Shield

NINTENDO,

TOATE VÂRSTELE ●

Două jocuri pentru fanul Pokémon din viața ta. Acestea sunt cele mai noi RPG-uri din seria de lungă durată și au zeci de monștri noi pe care să-l colectați și cu care să luptați. Pot fi jucate prin intermediul Nintendo Switch, atât la televizor, cât și pe dispozitive mobile.

Resident Evil 2

Capcom

Vârsta 18+ ●●●

Resident Evil 2 și-a făcut debutul pe PlayStation original în 1998, dar această versiune complet reinventată este cea mai bună încercare de până acum. Unele elemente înfricoșătoare rămân aceleași, dar întreaga experiență a fost actualizată cu o grafică superbă și o mecanică modernă. Pentru fanul horror de pe lista ta, acesta este jocul. N

Star Wars Jedi: Fallen Order

RESPAWN ENTERTAINMENT, VÂRSTA 13+ ●●●

Cu următorul film *Star Wars, Rise of Skywalker,* care va apărea la de Crăciun, acest nou joc este o modalitate excelentă de a vă exersa puterile Jedi. Jucătorii controlează Cal Kestis, un Jedi înstrăinat care își folosește în secret puterile după ce Ordinul 66 a stins Partea Luminoasă a Forței.

TESLA CYBERTRUCK

Pick-up-ul postapocaliptic

Suntem pregătiți pentru un autovehicul SF, pentru un pick-up 100% electric, care să ajungă până la 100 km/h în 2,9 secunde, cu 2,83 metri cubi de marfă în spate, sau să „zboare" în off-road? Se pare că da. În circa 12 ore de la prezentare, peste 200.000 de clienți au plătit taxa de rezervare de 100 de dolari pentru Tesla Cybertruck, chiar dacă mașina nu va intra în producție mai devreme de 2021.

MAD MAX, BLADE RUNNER, Back to the Future. Nu, nu vorbim despre scenariul unui film SF, ci despre împlinirea visului lui Elon Musk, care a prezentat în paralel cu Salonul Auto de la Los Angeles, în cadrul unui eveniment privat, Tesla Cybertruck. Deși miliardarul excentric a menționat *Blade Runner* și *Back to the Future* drept izvoare de inspirație pentru design-ului șocant, care combină, parcă, liniile unui avion de vânătoare F-22 Raptor cu cele ale unui monster truck, pick-up-ul 100% electric pare desenat să joace și alături de Mel Gibson într-o nouă serie postapocaliptică *Mad Max*.

Cybertruck are o caroserie de tip monococă din oțel de trei milimetri grosime împrumutat de la naveta spațială SpaceX și geamuri blindate, pentru a-și proteja pasagerii în cazul unui atac cu gloanțe de până la calibrul 9 milimetri (în cadrul evenimentului de lasare, geamurile i-au jucat feste lui Musk și au cedat în fața unor banale bile metalice.

Miliardarul a precizat că problema va fi rezolvată, dar acțiunile Tesla au căzut imediat la bursă cu circa șase procente). Bena perfect plană și fără „umflăturile" specifice roților are o lungime de doi metri și un volum de 2,83 metri cubi, iar capacitatea de încărcare ajunge la aproape 1,6 tone.

Capacitatea de tractare a celei mai puternice versiuni Cybertruck, cu trei motoare electrice, ajunge la 6,35 tone. Iar din singura imagine din habitaclu disponibilă, se observă că Cybertruck respectă arhitectura tradițională a pick-up-urilor americane, oferind trei locuri în față și, bineînțeles, trei în spate, țintind direct vedetele pieței auto americane, Ford F-150, Chevrolet Silverado și Dodge Ram. Planșa de bord aduce cu cea de la Tesla Model 3, în centrul atenției fiind display-ul central sensibil la atingere de nu mai puțin de 17 inch și volanul tip manșă.

Tesla Cybertruck va avea trei versiuni, cu prețuri cuprinse între 39.900 de dolari și 69.900 de dolari. Cybertruck Single Motor dispune de un singur motor electric și tracțiune spate, accelerează 0-100 km/h în 6,5 secunde, tractează până la 3,4 tone și oferă o autonomie electrică de până la 400 de kilometri, conform standardului american EPA, care este mai dur decât WLTP-ul european. Cybertruck Dual Motor este pus în mișcare de două motoare electrice, unul pe fiecare punte (4x4), sprintează de la 0 la 100 km/h în 4,5 secunde, tractează până la 4,5 tone și are o autonomie electrică de până la 480 de kilometri. Tri Motor, cel mai puternic Cybertruck, dispune de trei motoare electrice, probabil unul pentru axa față și două pe puntea spate (Tesla nu a dat detalii), accelerează până la 100 km/h ca un supercar, în 2,9 secunde, tractează până la 6,35 tone și oferă o autonomie de până la 800 de kilometri.

În ceea ce privește performanțele off-road, Tesla Cybertruck pare să ia în vizor mașinăria extremă Ford Raptor. Pick-up-ul postapocaliptic dispune de suspensie independentă activă pe aer, derivată din cea de pe Tesla Model X, care poate oferi o gardă la sol de până la 38,5 centimetri, dar și coborî mașina pentru a facilita încărcarea benei, care, în podea/oblonul spate, are ascunsă o rampă, cauciucuri de 35 de inch și

DE
RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

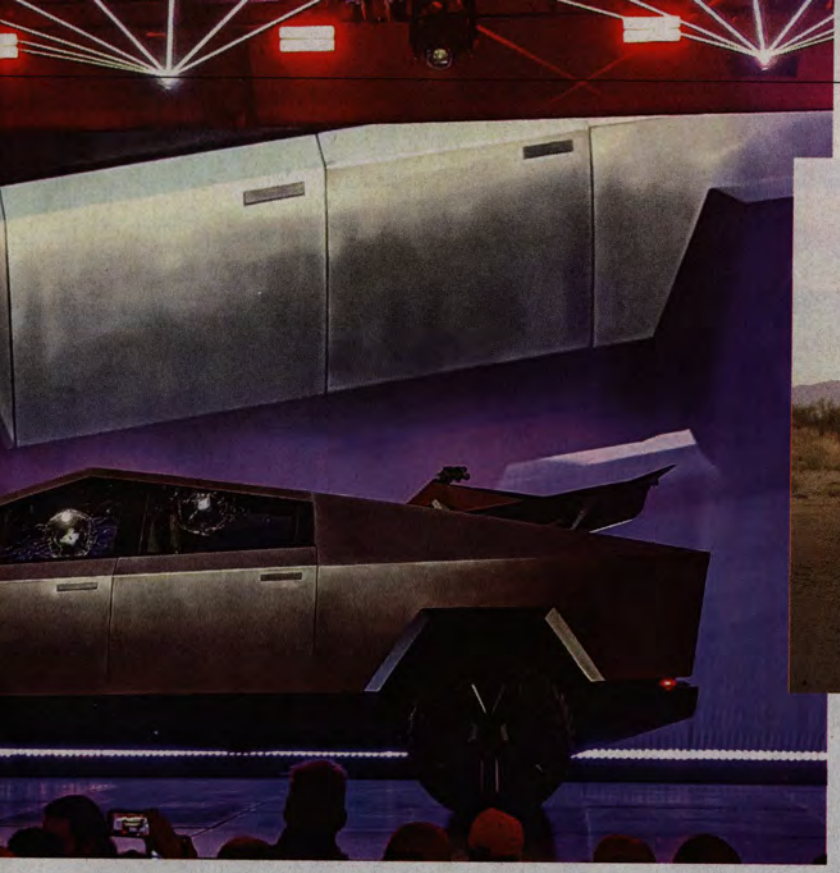

unghiuri de atac și degajare de 35 de grade și, respectiv, de 28 de grade. Tot pentru off-road, Cybertruck are, pe lângă farurile tip bară de LED-uri din „nasul" mașinii, o bară de LED-uri secundară, integrată în partea superioară a parbrizului, care duce cu gândul la un model pregătit pentru un rallyraid în stil Baja.

Cyberquad, o opțiune plină de aventură eco

Lansarea pick-up-ului Tesla Cybertruck a fost marcată și de o apariție misterioasă. Pentru a demonstra capacitatea suspensiei de a coborî mașina pentru a facilita încărcarea benei și a arăta și rampa ascunsă în podea/oblonul spate, pe scenă și-a făcut apariția un quad futurist. Vehiculul tot-teren cu patru roți are un design ce se potrivește perfect cu cel al Cybertruck-ului, intră perfect în bena pick-up-ului și este tot 100% electric.

Elon Musk nu a dat detalii despre Cyberquad, dar a confirmat dezvoltarea acestuia. Prin urmare, nu este exclusă o viitoare ediție specială „Cybertruck: Quad Edition".

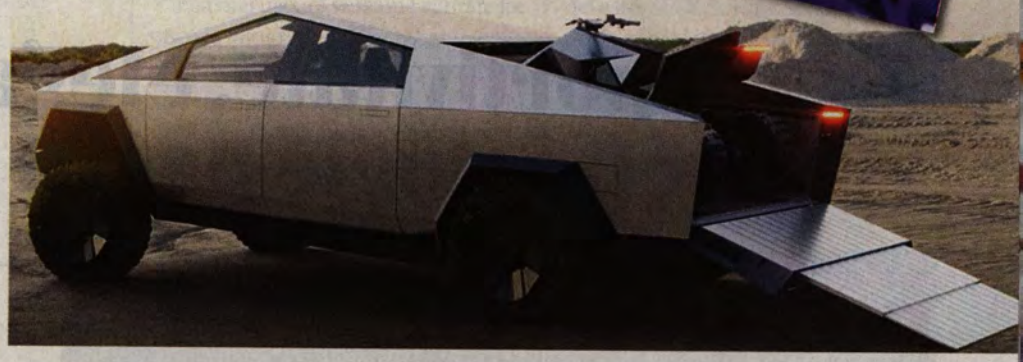

OPEL CORSA 1.2 TURBO 130 GS LINE AT8

Sportivitate, eleganță și tehnologie prêt à porter

PROBABIL NU SUNT MULTE persoane cărora să nu le sune familiar numele Corsa. În cei 37 de ani de existență, bestseller-ul Opel a asigurat mobilitatea a milioane de oameni, fiind vândut în aproape 14 milioane de exemplare. Iar, acum, istoria modelului merge mai departe, cu și mai multă forță. *Newsweek România* a participat la lansarea internațională pentru presă a celei de-a șasea generații Opel Corsa, un eveniment organizat în Croația, pe spectaculoasa Coastă Dalmată, și vă prezintă primele impresii de la volanul celui mai puternic și mai stilat model cu motor cu ardere internă – Corsa 1.2 Turbo 130 Gs Line AT8 (benzinarul turbo de 130 de cai putere este disponibil doar cu o transmisie automată cu opt trepte).

Stâncă peste stâncă, apă azurie, livezi terasate de măslini, palmieri micuți, pe ici, pe colo, marine cu sute de ambarcațiuni în fiecare golfuleț, drumuri virajate, tuneluri și autostrăzi săpate în piatră seacă și 23 de grade în termometre la sfârșit de noiembrie. Cadrul lansării noului Corsa a fost perfect. Și, în paranteză fie spus, am rămas șocat de componența pestriță a parcului auto din zona Split – Trogir – Šibenik. N-am mai văzut atâtea mașini de 30-60 de ani vechime, precum Renault 4, Fiat Panda, Fiat Uno, Mercedes 190, Yugo sau Zastava 101 la un loc. Dacă s-ar introduce o taxă Oxigen ca în București în această zonă, 70%-80% din parcul auto n-ar mai avea voie să circule. Dar în Croația, și ea țară membră UE din 2013, autoritățile se preocupă, probabil, întâi să dezvolte infrastructura și să creeze alternative de transport. Așa, ca idee,

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU

razvan.scaesteanu@newsweek.ro

aeroportul din Split dispune de mult mai multe benzi pentru bagaje decât cel din București, iar până și în sătucurile uitate de lume prin care am trecut la volanul noului Corsa am văzut stații de autobuz cu program afișat.

Design întors la origini

Acum 37 de ani, în 1982, Corsa A a debutat ca cel mai mic dintre „frații Kadett", un autovehicul agil, cu o lungime de doar 3,62 metri, cu un coeficient aerodinamic extrem de scăzut (0,36) și cu pasaje ale roților îndrăznețe, evazate, ca la mașinile de raliu. Erhard Schnell, directorul de design de la acea vreme, a creat un autovehicul cu alură sportivă, de mici dimensiuni, cu linii ferme, sculptate, destinat să placă îndeosebi „bărbatului casei". Apoi, în ciuda succesului Corsa A (peste 3,1 milioane de unități vândute), în 1993, la Rüsselsheim a fost luată decizia de a poziționa Corsa B ca un autovehicul pentru femei, cu linii mai curbate, mai blânde, și faruri atrăgătoare de forma unor „ochi mari". Și a fost una corectă, Corsa B atingând pragul de patru milioane de unități. Din 2000, Corsa C a mers pe două abordări: modelele în trei uși au pus mai mult accentul pe sportivitate și cele în cinci uși, pe spațiu și confort. Iar, în ultimii ani, din cauza scăderii interesului pentru citadinele în trei uși, Corsa E a abandonat această arhitectură.

Odată cu cea de-a șasea generație, Opel Corsa s-a întors la origini, țintește din nou „bărbatul casei". Primul model dezvoltat de la zero de Opel sub patronajul Grupului PSA are la bază platforma multi-energie CMP pe care stau, de exemplu, noul Peugeot 208 și DS3 Crossback. Dar designerul Mark Adams i-a trasat linii puternice, masculine, iar inginerii constructorului german din Russelsheim au reușit să reducă semnificativ greutatea Corsei F (cea mai ușoară versiune cântărește 980 de kilograme), fără rabat în ceea ce privește rigiditatea și siguranța, și să seteze mai dinamic ca niciodată versiunea Gs Line, favorizând plăcerea de a conduce.

Lifestyle sportiv

Dotat cu un motor pe benzină turbo, în trei cilindri, care dezvoltă 130 de cai putere la 5.500 rpm și un cuplu maxim de 230 Nm la 1.750 rpm, Corsa F este o citadină sportivă „prêt à porter", pregătită în orice moment atât pentru o aventură urbană, cât și pentru una extraurbană, pe drumuri de coastă virajate. Noul model este cu 48 de milimetri mai scund decât precedentul, are un ampatament mai mare cu 28 de milimetri și oferă o poziție mult mai joasă la volan. Scaunele profilate sport au șezutul lung, confortabil, și oferă un suport lateral bun.

Propulsorul urcă frumos și vioi în ture, cu un sunet destul de interesant pentru un trei cilindri, iar cutia de viteze automată cu opt trepte schimbă lin și rapid. În modul „Sport", aceasta știe să țină motorul pe la 2.500 – 3.000 rpm, astfel încât răspunsul la accelerație să fie cât mai prompt și nu se dă în lături să-l ducă până aproape de zona roșie a turometrului. Iar pentru și mai multă incisivitate, se poate apela la padalele din spatele volanului. Cu atenție, însă, pentru că, dacă nu-i ies calculele, transmisia nu ia comanda de retrogradare. Și spun „cu atenție" pentru că turometrul nu prea se vede. Corsa F a renunțat la instrumentarul de bord analogic în favoarea unui display. E măricel, arată frumos, dar are o grafică neinspirată. Lăsând la o parte gradul scăzut de personalizare, turometrul, litrometrul și indicatorul de temperatură a motorului sunt reprezentate sub forma unor linuțe pe ultima linie a acestui display. E aproape imposibil să monitorizezi exact turația. Așa că, cine știe, poate se va rezolva cu un update de layout/soft.

Dinamică, confort și tehnologie

Noul Corsa Gs Line este setat să favorizeze plăcerea de a conduce. Subliniez „Gs Line", pentru că am testat și o versiune „normală", despre care vom vorbi într-un număr viitor al revistei *Newsweek România,* care nu se comportă la fel. Pentru o „buburuză" de 4,06 metri lungime, mașina stă foarte bine pe viraje și la viteze superioare pe autostradă. Suspensia este tare, dar nu face nazuri pe denivelări și nici nu e zgomotoasă. Frânele sunt de încredere, dar pedala e prea sensibilă, pe model franțuzesc, așa că necesită timp de adaptare pentru a doza cum trebuie. Iar direcția este precisă, însă puțin cam ușoară.

În habitaclu, în față, este spațiu arhisuficient pentru doi adulți, iar poziția joasă și plăcută la volan este completată de ergonomia planșei de bord. Pe bancheta spate, însă, dacă șoferul are 1,86 metri înălțime, nu prea rămâne mult spațiu pentru picioare. Iar portbagajul de 309 litri poate înghiți două trollere medii și câteva sacoșe.

La capitolul tehnologie îmbarcată, noul Corsa este cu adevărat avangardist, introducând, în premieră, de exemplu, în clasa B farurile adaptive IntelliLux LED matrix. Cele opt segmente de LED-uri sunt controlate de camera frontală de înaltă rezoluție de ultimă generație și adaptează în mod continuu și automat fasciculul luminos la fiecare situație din trafic și din mediul înconjurător. Apoi, lista este completată de cam toate sistemele de asistență de ultimă oră, precum recunoașterea indicatoarelor rutiere, tempomatul automat sau sistemul de protecție la impact lateral controlat de senzori.

Verdict Newsweek

+ Design sportiv și elegant, poziție la volan plăcută, comportament rutier sigur, suspensie setată sport bine insonorizată, cutie de viteze automată cu 8 trepte rapidă și rafinată.

– Grafica instrumentarului de bord, reacția lentă a display-ului central cu touchscreen, plasticul dur din care sunt făcute fețele de uși, calitatea slabă a camerei video pentru marșarier.

11.304 € este prețul de lansare de bază pentru noul Opel Corsa, TVA inclusă.

TRAVEL MIX
HD
Hai în vacanță!
www.travelmix.ro

SCHIMBARE

Mirel Rădoi: „Nu poți să câștigi, dacă nu ești ofensiv"

Noul antrenor al echipei naționale de fotbal vrea să-și impună propria filosofie de joc, cea care a dat rezultate la U21.

MIREL RĂDOI (38 DE ANI) A fost singura propunere a Comisiei Tehnice de la FRF, după demisia lui Cosmin Contra. Astfel, el a semnat un contract pe doi ani, urmând să stea pe banca echipei naționale cel puțin până la finalul preliminariilor pentru Cupa Mondială din 2022.

Mirel Rădoi a acordat a acordat un interviu *Newsweek România* la scurt timp după numirea sa ca selecționer al echipei României.

Newsweek România: **Care sunt obiectivele pe termen scurt și mediu?**

Mirel Rădoi: Obiectivele se știu foarte bine. În primul rând ne dorim să ne calificăm la EURO 2020. Nu pot promite calificarea, pentru că în fotbal nimic nu e sigur, dar pot promite că vom da totul pentru a câștiga cele două meciuri și veți vedea asta în atitudinea jucătorilor pe teren. Asta pot să vă promit! Acesta e primul obiectiv. Apoi, bineînțeles, ne dorim să facem o figură frumoasă la EURO 2020, dacă primul obiectiv va fi atins, și să ne prezentăm foarte bine la Jocurile Olimpice. E o mândrie pentru noi să mergem acolo și să facem cinste României.

Care va fi principala condiție pentru jucători ca să fie selecționați și titulari în meciurile naționalei?

Voi selecționa întotdeauna cei mai buni jucători, fotbaliștii cu care să ne putem atinge obiectivele. Nu voi ține niciodată cont de ce impresar are un jucător sau de la ce club provine pentru că ar însemna să nu țin cont de interesul României și să nu îmi respect meseria. Avem acum o problemă pentru că mulți dintre jucătorii noștri nu evoluează la echipele de club, dar sper să se rezolve asta cât mai curând.

Vei aduce și la naționala mare stilul ofensiv de la U21?

Voi încerca să implementez filosofia mea de joc. Așa văd eu fotbalul și așa voi pregăti fiecare meci. Nu poți să câștigi, dacă nu ești ofensiv. Asta nu înseamnă că nu vom fi organizați în defensivă. Vom încerca să jucăm cât mai sus și să nu ne apărăm în propria jumătate. Trebuie să avem posesie, să fim agresivi, adică să facem pressing, și să recuperăm mingea cât mai repede.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Palmares

Mirel Rădoi a jucat 67 de meciuri pentru echipa națională a României, pentru care a marcat două goluri. Ca fotbalist, a evoluat în cea mai mare parte a carierei sale la Steaua București, între anii 2000-2009, apoi la Al-Hilal Riyadh, între 2009 și 2011, și la Al-Ain, între anii 2011-2014.

Începând din martie 2018, Rădoi a ocupat funcția de manager sportiv al echipei naționale U21 a României, iar în luna august a aceluiași an a preluat banca tehnică, după ce Daniel Isăilă a decis să accepte o ofertă din Arabia Saudită. A reușit să califice reprezentativa Under 21 la EURO 2019, unde a ajuns până în semifinalele competiției, performanță ce a însemnat calificarea la Jocurile Olimpice după o pauză de 56 de ani. În total, pe banca selecționatei U21, Mirel Rădoi a bifat 15 partide, reușind să câștige nouă dintre ele și să încheie la egalitate alte trei întâlniri.

De altfel, singura condiție a lui Mirel Rădoi, atunci când a acceptat preluarea echipei naționale, a fost să conducă și echipa olimpică anul viitor, la Tokyo.

Tragerea la sorți pentru Euro 2020, la Romexpo

Pentru prima dată în istorie, tragerea la sorți pentru stabilirea grupelor Euro 2020 a avut loc la București. Asta și pentru că România va organiza 3 meciuri din grupe și o optime de finală pe Arena Națională.

La gala de la Romexpo au participat cele mai importante nume din fotbalul mondial și jurnaliști din toată lumea.

11 ambasadori speciali au făcut tragerea la sorți a grupelor EURO 2020, echipa alcătuită de UEFA fiind: Iker Casillas (Spania) - John Sivebaek (Danemarca), Ricardo Carvalho (Portugalia), Marcel Desailly (Franța), Phillip Lahm (Germania) - Theodoros Zagorakis (Grecia), Joao Mario (Portugalia), Karel Poborsky (Cehia), Ruud Gullit (Olanda) - Andriy Arshavin (Rusia), Francesco Totti (Italia).

Grupa A
- Turcia
- Italia
- Elveția
- Țara Galilor

Grupa B
- Danemarca
- Belgia
- Rusia
- Finlanda

Grupa C
- Olanda
- Ucraina
- Austria
- Câștigătoarea play-off D Liga Națiunilor (Georgia, Macedonia de Nord, Kosovo sau Belarus) sau România dacă se califică

Grupa D
- Anglia
- Croația
- Câștigătoarea play-off C Liga Națiunilor (Scoția, Israel, Norvegia sau Serbia)
- Cehia

Grupa E
- Spania
- Polonia
- Suedia
- Câștigătoarea play-off B Liga Națiunilor (Bosnia, Slovacia, Irlanda sau Irlanda de nord)

Grupa F
- Câștigătoarea play-off A Liga Națiunilor dacă nu este România (Islanda, Bulgaria sau Ungaria)
- Germania
- Franța
- Portugalia

„Vom încerca să jucăm cât mai sus și să nu ne apărăm în propria jumătate"
– Mirel Rădoi

ROMEXPO
Gala tragerii la sorți a grupelor pentru Euro 2020 a fost un spectacol de excepție.

FOTO: GETTY IMAGES

ZILE ÎNSORITE
De la debutul său în 1969, zeci de milioane de copii au crescut și au învățat cu marionetele din *Sesame Street* - au dansat cu Elmo, și-au „plescăit" scrisorile cu Cookie Monster, au pus întrebări cu Big Bird și și-au exersat imaginația cu Abby.

FOTO: SESAME WORKSHOP

DUPĂ SESAME STREET

Ce va urma pentru copii la TV?

La a 50-a aniversare a îndrăgitului spectacol de televiziune, iată o o judecată referitoare la lucrurile care dau valoare unui program educațional și o analiză a direcției în care ne îndreptăm.

ÎN URMĂ CU CINCIZECI DE ANI, O ABORDARE revoluționară a televiziunii pentru copii a fost cea a lui Joan Ganz Cooney, creatorul *Sesame Street*, care a îndrăznit să creadă că televiziunea poate fi folosită în scopuri educaționale și că, făcând acest lucru, s-ar putea adresa tuturor copiilor.

Pentru prima dată, cercetătorii, scriitorii și producătorii din domeniul educațional s-au reunit pentru a dezvolta seria - care a amestecat fantezia și realitatea, alături de o distribuție diversă și o serie de marionete. De la primul episod din noiembrie 1969, *Sesame Street* și coloana sa sonoră celebră au devenit un fenomen.

Cam în același timp, un alt producător vizionar s-a gândit la puterea televiziunii de a schimba viața copiilor. În locul comediei *slapstick* (o situație în care se recurge la umor, implicând o activitate fizică exagerată), un preot presbiterian blând, pe nume Fred Rogers, al cărui pulover a devenit celebru, și-a pus problema dacă televiziunea poate respecta copiii și le poate oferi un spațiu pentru a-și exprima sentimentele. Ar putea cineva să vorbească direct copiilor prin ecran, pentru a-i ghida prin bucuriile și necazurile cotidiene ale copilăriei? Înarmat cu această viziune, Rogers a ridicat media copiilor la un nivel cu totul nou, cu Mister Rogers' Neighborhood.

Când eram copil, m-am inspirat din aceste spectacole. M-am simțit ca cei de pe ecran în *Mister Rogers' Neighborhood*. Ca adult, a fost visul meu să creez un show educativ de succes în care copiii ar fi dorit să se joace împreună.

Dar când am început cariera în media pentru copii, acum aproape 25 de ani, părea că cele mai noi emisiuni de la televizor au făcut un pas înapoi de la idealismul lui Cooney și Rogers.

În schimb, majoritatea ofertelor au fost ceea ce se numesc „programe cutii de cereale": succes comercial, dar fără prea multă „nutriție" sau valoare educativă. Era motivația de care aveam nevoie.

Odată cu crearea *Blue's Clues* în 1996, co-creatorii și cu mine ne-am concentrat pe fundamentele pionierilor în mass-media pentru copii și am încercat să le promovăm.

Venind cu o experiență în programe de dezvoltare a copilului, știam că cei mici sunt spectatori activi. Am putea folosi televizorul „pasiv" pentru a inci-

DE

ANGELA C. SANTOMERO
@AngelasClues

ta copiii să interacționeze, să învețe, să se joace, să se simtă puternici și auziți?

După multă cercetare și dezvoltare, pot spune cu siguranță, da. *Blue's Clues* a luat naștere pornind de la ideea că toți copiii vor interacționa cu orice media, dacă li se acordă timp și spațiu. Pe parcursul celor zece ani de difuzare, milioane de copii au învățat vorbind cu Steve, gazda noastră, și au exersat abilități prin jocuri educative cu Blue. Rezultatul a fost că telespectatorii au obținut note mai bune la testele standard decât cei care nu au urmărit emisiunea. Prin noua sa pauză „cu patru bătăi", *Blue's Clues* le-a dat, literalmente, timp copiilor să respire. Au absorbit informațiile oferite și și-au formulat propriile răspunsuri. Spectacolul a adăugat interactivitate elementelor educaționale și a oferit mai multe segmente de reluări și narațiuni mai lungi, care s-au dovedit a fi mai utile pentru reținerea unui bagaj de cunoștințe.

„Realitatea virtuală poate ajuta copiii să intre în pielea altora și să devină mai empatici?"

Astăzi, avem mai multe modalități de a crea programe media ca niciodată și o serie de cercetări și experiențe suplimentare pentru show-uri de calitate pe care copiii doresc să le urmărească. Consumatorii au o cantitate copleșitoare de conținut ușor disponibil și opțiuni de livrare infinită. Pe măsură ce demografia se schimbă, este și mai important să depășim ceea ce *Sesame Street* a început cu ani în urmă (și continuă să facă astăzi) atunci când a folosit o distribuție diversă și a reflectat pe ecran copiii defavorizați. Trebuie să ne asigurăm că toți copiii se văd reprezentați pe ecran în media.

Deci, care este viitorul mass-media? Viitorul este atât pozitiv, cât și precaut.

După cum am văzut, aplicațiile au schimbat modul în care preșcolarii se joacă, îndreptându-se spre natura intuitivă a ecranului tactil. În viitor, prin conținutul bazat pe poveste, vom vedea copiii preluând un control și mai mare, propulsând cu adevărat povestea, jucându-se cu personajele în timp real pe un smartphone sau un iPad și cufundându-se vizual în aceste lumi prin realitatea virtuală. Experimentele din această epocă tehnologică vor crea oportunități de a utiliza noi instrumente pentru a ridica nivelul interacțiunii în virtutea unui scop mai amplu.

Am văzut deja unele progrese în acest domeniu, cu un conținut interactiv de aventuri, precum Blue's Clues

PROGRAM „LIPICIOS"
Blue Clues&You aduce înapoi personaje preferate, precum Blue, Joe, Magenta, Mailbox și alții

MARIONETELE FAC TOT SPECTACOLUL În sensul acelor de ceasornic de sus: Joan Ganz Cooney în 2014 cu marionete vechi și noi; puloverul îmbrăcat de domnul Rogers; King Friday, șeful programului *Neighborhood of Make-Believe*; autorul Angela C. Santomero

& You! în *Noggin's Play Along*, cu episoadele interactive ale Netflix, cu *Puss in Book*, cu Minecraft și Bear Grylls „You vs Wild" și altele.

Va fi interesant să vedem cum Apple intră în spațiul media interactiv și cu noul său conținut educațional pentru copii. Viitorul se va baza pe experimente și întrebări pe care ni le punem pentru a inova și pentru a ridica nivelul de cunoștințe.

Tehnologia poate fi folosită pentru a adăuga mai multe niveluri la o poveste, pentru a distra și educa la nivel individualizat? Realitatea virtuală poate ajuta copiii să intre în pielea unor personaje și să devină mai empatici?

Singura precauție vine din faptul că știm că media poate și ar trebui să facă mai mult decât să distreze. Conținutul ar trebui să inspire acțiune - sau ceea ce numesc eu „vizualizez și fac" – ceea ce înseamnă că după ce copiii privesc, se inspiră și învață din program, creează schimbări în mediul real. Nu ne putem baza pe tehnologie; trebuie să continuăm să experimentăm și să punem întrebări. De ce acest spectacol? De ce acum? De ce această tehnologie? Ce face conținutul în sine? Crește nivelul de cunoștințe? Dă putere copiilor? Îi ajută pe copii să fie reprezentați pe ecran? Folosim aceste noi tehnologii pentru a face un conținut și mai puternic și mai profund, care își lasă amprenta pe copii în lumea reală?

Adevărul este că, oricâte progrese vom face în tehnologie, copiii sunt încă copii. Emoțional, copiii nu s-au schimbat în ultimele cinci decenii și nici în următoarele nu se vor schimba. Încă vor să se lege și să interacționeze cu personaje pe care le iubesc, își doresc povești care să-i ajute să înțeleagă lumea din jurul lor, vor să ajute și să fie provocați să învețe noi abilități și vor să râdă. Își doresc respect și autonomie, în timp ce caută îndrumări din partea adulților de încredere. Și încă urmăresc media pentru idei despre cum să se comporte cu semenii lor și cu mediul. Uneori, cele mai mari progrese în media sunt cele „mici" - cum ar fi crearea de interactivitate doar cu o pauză sau transmițând copiilor cunoștințe doar uitându-se la show-ul preferat, cum a făcut Rogers.

Mâine s-ar putea să avem diferite instrumente pentru a crea mass-media, dar nivelul de bază va rămâne același ca atunci când Cooney a început pentru prima dată proiectul său: o viziune, o idee creatoare sau o întrebare pot fi o modalitate puternică de a schimba viața copiilor în bine. Iar viitorul media pentru copii va începe întotdeauna cu creatorii care știu nevoile lor, care au pasiune, au ceva de spus și vor să experimenteze pentru a ridica nivelul, ca să răspundă nevoilor copiilor. N

➤ **Angela C. Santomero** este co-creatorul câștigător al premiului Emmy pentru *Blue's Clues and Blues Clues & You!* și creatorul *Super Why!, Daniel Tiger's Neighborhood, Creative Galaxy, Wishenproof* și *Charlie's Colorforms City*. Este autoarea *Preschool Clues* și *Radical Kindness* și este șeful de creație al 9 Story Media Group.

Opiniile exprimate în acest articol sunt proprii autorului.

ÎN CIFRE

Ziua Recunoștinței

După Crăciun, Ziua Recunoștinței este cea mai iubită sărbătoare a americanilor, arată mai multe sondaje de opinie. Iată, în sinteză, cum petrec cei mai mulți dintre americani acest moment.
—Noah Miller, Maya Page

44 MILIOANE

Numărul estimat de curcani mâncați de Ziua Recunoștinței

De ce fac americanii cumpărături în magazine în această zi?

68% Nu vor să rateze cele mai bune oferte
55% Le place să facă cumpărături cu familia și prietenii, ca ritual
26% Ceva de făcut/un loc de mers după masa de Ziua Recunoștinței
20% Pentru a evita aglomerația/experiențele de Black Friday

Plăcinta preferată a americanilor, în această zi

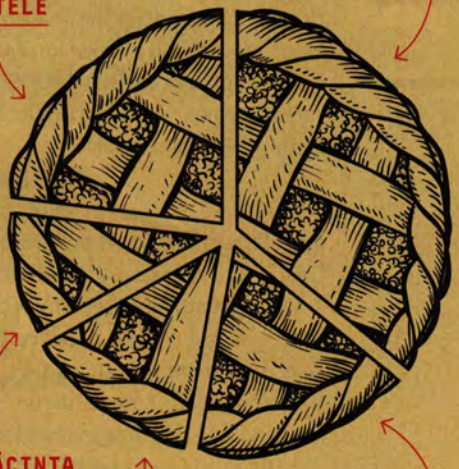

36% PLĂCINTA CU DOVLEAC
23% ALTELE
17% PLĂCINTA CU NUCI PECAN
14% PLĂCINTA CU MERE
10% PLĂCINTA CU CARTOF DULCE

46%

Procentul americanilor care spun că sosul de coacăze la conservă, alimentul cel mai neapreciat de Ziua Recunoștinței, este „dezgustător".

SURSE: NATIONAL TURKEY FEDERATION, STATISTA, DELTA DENTAL, INSTACART, PILGRIM HALL MUSEUM, THE AMERICAN FARM BUREAU FEDERATION, YOUGOV

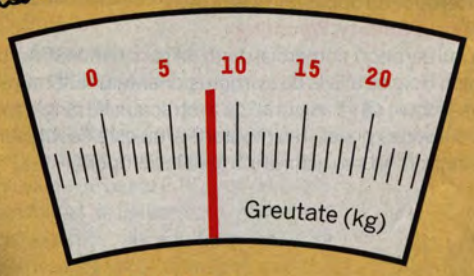

8 KILOGRAME →

Greutatea medie a unui curcan cumpărat de Ziua Recunoștinței, anul trecut. Cost mediu: 21,71 dolari, cel mai mic preț din 2014.

1621

Anul în care a avut loc prima masă de Ziua Recunoștinței. Sărbătoarea de trei zile, la care au participat 53 de pelerini și 90 de indieni Wampanoag, a celebrat recolta bogată din Plymouth, Massachusetts.

48,90 $

Costul mediu al unei mese de Ziua Recunoștinței, în ultimii zece ani, care include curcan, umplutură, cartofi dulci, mazăre, coacăze, un fel vegetarian, plăcintă cu dovleac, rulouri și cafea - din care rămân multe resturi.

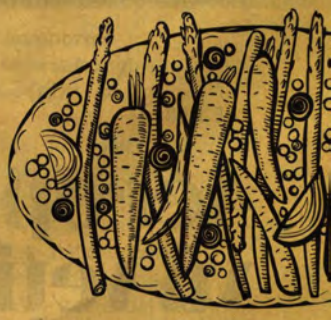

86% → Procentajul meselor de Ziua Recunoștinței care au ca fel principal curcanul. Cele mai populare garnituri:

PIURE DE CARTOFI	75%
UMPLUTURĂ	75%
SOS DE COACĂZE	64%
CARTOFI DULCI	59%

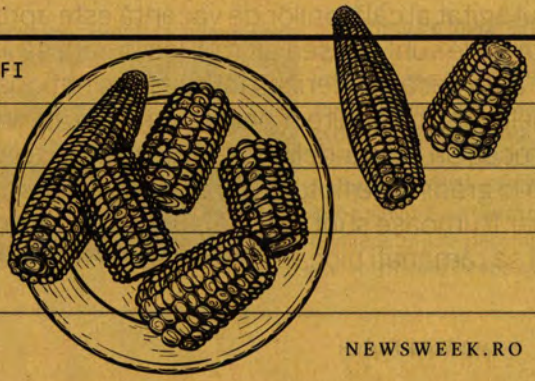

02 Aeroportul Jackson Hole (JAC)
— Teton County, Wyoming
Singurul aeroport comercial dintr-un parc național, Aeroportul Jackson Hole se află la baza impresionantului lanț muntos Teton. Trebuie să vă asigurați că aveți scaunele lângă geamuri pentru a vedea priveliștea montană și nu este neobișnuit să vedeți zimbri sau elani la intrarea în aeroport.

01 Aeroportul Internațional
— Vancouver (YVR)
Richmond, Canada
Acest aeroport premiat îi atrage pe călătorii în așteptarea curselor cu un acvariu și o mini pădure tropicală. Acvariul de 114 metri cubi este ca o mini-pădure de alge, cu 20.000 de specii de plante și animale marine.

03 Aeroportul Juancho E.
— Yrausquin (SAB)
Saba, Caraibe
Pista acestui aeroport are o lungime de doar 800 de metri și este considerată a fi cea mai scurtă pistă comercială din lume. Aterizarea aici a fost comparată cu aterizarea pe un portavion, dar sunteți înconjurați de priveliștea Mării Caraibelor și a stâncilor sălbatice.

PE HARTĂ

Aeroporturi în care vă veți bucura să rămâneți blocați

Sezonul agitat al călătoriilor de vacanță este aproape, iar aeroporturile sunt adesea ultimul loc în care să vă bucurați că vă aflați – asta dacă nu aterizați într-un parc național, în mijlocul Mării Caraibelor sau chiar direct pe gheața mării. S-ar putea să vă bucurați să petreceți un timp îndelungat într-o pădure tropicală internă sau într-o grădină de fluturi. Da, aceste aeroporturi neobișnuite sau doar frumoase sunt o destinație în sine - s-ar putea chiar să sperați să rămâneți blocați în acestea. *— Kathleen Rellihan*

04 Aeroportul Internațional
— Gibraltar (GIB)
Gibraltar
În acest mic aeroport al teritoriului britanic situat lângă Spania, pista străbate autostrada care sfârșește în mare. Drumul se închide pentru a permite avioanelor să aterizeze sau să decoleze și de obicei nu se înregistrează întârzieri prea mari.

05 Aeroportul Internațional — Sarajevo (SJJ)
Butmir, Bosnia și Herțegovina
Acum muzeu, tunelul de război de la Saraievo - sau Tunelul Speranței - a fost săpat în 1993, în timpul asediului de 1.425 de zile, în războiul din Bosnia, pentru a transporta alimente și produse umanitare. Călătorii pot vizita tunelul înainte de a intra în aeroport pentru a prinde un zbor.

06 Aeroportul Tenzing — – Hillary (LUA)
Lukla, Nepal
Cunoscut drept „cel mai periculos aeroport din lume", acesta se află la altitudine de peste 2.800 de metri și este folosit de cei care pot face față „provocărilor", de regulă alpiniștii care se îndreaptă spre Kathmandu pentru a urca pe Muntele Everest. O pistă scurtă de doar 600 de metri sfârșește abrupt la marginea prăpastiei. Vremea imprevizibilă adaugă un plus de dramă.

08 Aeroportul — Internațional Kansai (KIX)
Golful Osaka, Japonia
În efortul de a combate supraaglomerația, acest aeroport a fost construit câțiva kilometri în larg pe o insulă artificială atât de masivă, încât este vizibilă din spațiu. Dar, deși a fost lăudat cândva ca o minune inginerească, acum se scufundă într-un ritm alarmant.

07 Aeroportul Changi (SJJ) — Singapore
Aeroportul Changi găzduiește cea mai înaltă cascadă din lume care se varsă dintr-o cupolă din sticlă și metal, înaltă la rândul său de 40 de metri, într-o pădure tropicală interioară. Alte atracții includ o piscină pe acoperiș, un cinematograf deschis 24 de ore, o grădină de fluturi și un labirint din gard viu, ceea ce îl menține în topul clasamentului „celor mai bune aeroporturi din 2019".

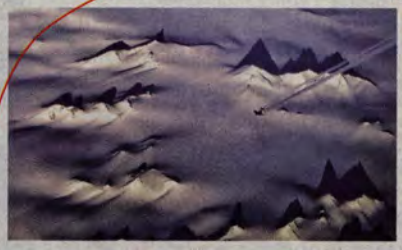

09 Pista de gheață (NZIR) — McMurdo Sound, Antarctica
În timp ce majoritatea călătorilor ajung în Antarctica cu vaporul, această pistă de gheață pe mare este principala cale aeriană a Programului Antarctic din SUA. Se folosește doar într-o singură perioadă din an, până la începutul lunii decembrie, când gheața marină începe să se spargă.

05: FOTOKON/GETTY; 06: BOY_ANUPONG/GETTY; 07: WHIT NG/EYEEM/GETTY; 08: THE ASAHI SHIMBUN/GETTY; 09: JEFF MILLER/GETTY

CĂLĂTORII

Cinci hoteluri cu răsfăț inclus, pentru o vacanță de relaxare

Relaxare, masaj, tratamente de înfrumusețare sau împotriva îmbătrânirii premature, băi termale, dar și distracție, cultură și puțin shopping. După un an plin și petrecerea Sărbătorilor, pentru a începe 2020 cu bateriile pline, vă puteți gândi la o mini-vacanță de relaxare alegând un hotel cu centru Spa & Wellness de top, dintr-o destinație captivantă.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Grand Hotel Lienz 5* - Tirol, Austria

Dacă sunteți în căutarea eleganței, a frumuseții și a unui hotel cu clasă, Grand Hotel Lienz poate fi o alegere deosebit de inspirată. Hotelul din Tirolul de Est este o bijuterie, arhitectura sa împletind modernitatea cu tradiția. Oaspeții se pot aștepta la o atmosferă în care aproape orice dorință le este îndeplinită. Decorurile elegante, camerele spațioase și facilitățile generoase oferă un confort deosebit. Iar, în centrul medical și în zona de Spa, clienții pot experimenta o atmosferă de wellbeing, beneficiind de sesiuni de relaxare și tonifiere, tratamente medicale de întreținere și tehnologie de ultimă generație. N

Hotel Atlantis 4* - Hajdúszoboszló, Ungaria

Atlantis este un hotel de patru stele deschis relativ recent în Hajdúszoboszló. Situat aproape de celebrele băi termale din stațiune, hotelul este un loc perfect pentru relaxare și agrement. Oricine poate găsi o modalitate de a se bucura de relaxare în zona de Spa & Wellness. Puteți alege, de exemplu, un jacuzzi cu apă termală sau o baie în piscinele iluminate natural, iar din interiorul centrului Spa se poate ajunge cu ușurință în zona de Wellness din aer liber sau în zona saunelor. Aici, vă puteți bucura de o saună finlandeză, de o „infra-saună", de o biosaună sau de o baie de aburi. De asemenea, există o cabină de gheață și o salină artificială. Pentru cei care tânjesc după o relaxare completă, baza de tratament oferă diferite tipuri de masaj, de la clasic, cu ulei aromat, până la subacvatic, cu sare de mare, sau terapie tibetană, sonoră. N

Adler Thermae SPA & Relax Resort 5* - Toscana, Italia

La Adler Thermae Spa, combinația de natură, arhitectură modernă și lux creează o atmosferă elegantă de vacanță. Situat printre dealurile Toscanei, acest complex este o oază de bunăstare și relaxare și locul perfect pentru a profita de prețioasele ape termale din zonă. Spa-ul dispune de piscine cu apă dulce sau termală, iar majoritatea tratamentelor sunt nelimitate. Există și proceduri opționale exclusiviste, precum tratamente anti-aging cu struguri roșii, masaj cu ulei și cremă de măsline și scruburi cu zahăr brun și miere.

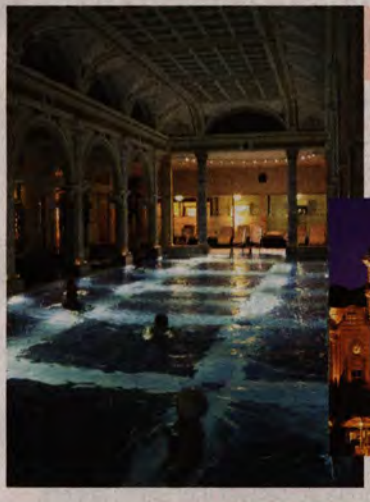

Grandhotel Pupp 5* - Karlsbad, Cehia

Cu o istorie de peste trei secole, o carte de oaspeți impresionantă și servicii de primă clasă, Gandhotel Pupp este un resort de renume mondial. Arhitectura unică a imobilului creează o ambianță elegantă clasică, iar centrul de Spa & Wellness, cu saune, piscine și o gamă extinsă de tratamente, respectă cele mai înalte standarde. Sunt disponibile atât tratamente tradiționale, care profită de bogăția naturală a renumitei stațiuni balneare Karlovy Vary, precum și tratamente moderne, care urmează ultimele tendințe. De asemenea, oferta include și tratamente exclusiviste - masaje ayurvedice, băi de nămol, cu ulei de aur coloidal sau ulei de cânepă, ori masaj thailandez. Iar Esthé Plastic Surgery Clinic oferă servicii de chirurgie estetică, chiar în incinta Grandhotel Pupp.

Cascade Wellness & Lifestyle Resort 5* - Lagos, Portugalia

Localizat în frumosul oraș Lagos, Cascade Wellness & Lifestyle Resort este considerat unul dintre cele mai luxoase hoteluri din Algarve. Tainai Spa este o adevărată academie de relaxare și sport, iar Cascade Performance Sports Academies include o piscină olimpică și un centru medical de top. Sub conceptul Fitness Bootcamps, resortul oferă un excepțional program outdoor și indoor, care combină antrenamentul funcțional, eficiența cardiovasculară și creșterea forței pentru rezultate remarcabile de fitness. Indiferent dacă alegeți doar una dintre sesiunile zilnice de Bootcamp, un city break sau o săptămână întreagă de program Signature & Residential Bootcamp, toate programele sunt bazate pe o analiză individuală, specialiștii oferind suport personalizat pentru atingerea obiectivelor de fitness ale fiecărui oaspete.

Atentatul dela S

bombă face explozie în incinta

Partidele politice dezaprobă aten

Teroriștii pun o bombă în Senat

8 DECEMBRIE 1920: ARE LOC UN ATENTAT CU BOMBĂ ÎN SENAT, UN eveniment unic în istoria României, dar puțin cunoscut. Trei demnitari au fost uciși: Dimitrie Greceanu, ministru al Justiției, episcopul greco-catolic Demetrie Radu și senatorul Spirea Gheorghiu. Printre zecile de răniți s-au aflat președintele Senatului, Constantin Coandă, episcopul ortodox Nifon Nicolescu și episcopul ortodox Roman Ciorogariu. Bomba cu ceas a fost confecționată din două obuze germane, modificate, dar doar unul a explodat. Atentatul a fost pregătit de Max Goldstein, Saul Osias și Leon Lichtblau, o troică anarhisto-comunistă care dorea să îl ucidă pe poetul Octavian Goga, cunoscut pentru opiniile sale antisemite. Goga fusese reținut pe hol de un alegător, așa că la tribună a luat cuvântul episcopul greco-catolic Radu. Goldstein reușise, la 8 noiembrie 1920, să arunce în aer trenul cu care călătorea ministrul de Interne Constantin Argetoianu, dar acesta a scăpat în mod miraculos.

După atentat, Goldstein a fugit în Bulgaria și a fost reținut abia după un an, când încerca să revină în România. A murit de pneumonie, la Doftana, unde ispășea condamnarea pe viață. Saul Osias a stat la închisoare din 1921 în 1930, a activat ca ilegalist în timpul „ocupației germane", dar regimul de după 1945 l-a ignorat. În 1951, fostul muncitor era un banal „planificator CSP". A decedat în 1984. Leon Lichtblau a fugit la Moscova, dar, în 1937, a căzut victimă epurărilor staliniste, fiind arestat și, în 1938, împușcat.

6 - 12 DECEMBRIE

Prima Constituție postdecembristă

8 decembrie 1991: Este aprobată, prin referendum național, cu 77 la sută dintre voturi, prima Constituție postdecembristă, după un an și jumătate de dezbateri. România este stat național, suveran, independent și indivizibil, iar forma de guvernământ a statului este republica. Legea fundamentală consacră principiul separației puterilor în stat și garantează respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor, precum și pluralismul politic.

Împăcare după 911 ani

7 decembrie 1965: Papa Ioan Paul al II-lea și Patriarhul Athenagoras revocă simultan excomunicarea mutuală, valabilă de la Marea Schismă, din 1054, „spre a depăși diferențele pentru a fi din nou «Unul», așa cum Domnul Iisus a cerut-o Tatălui Său pentru ei". Scindarea Bisericii Ortodoxe și a Bisericii Catolice s-a produs, în secolul XI, pe fondul tensiunilor apărute în lupta pentru dominație, dar și după ce catolicii au adăugat clauza Filoque (de unde purcede Duhul Sfânt) la Crez.

În București circulă tramvaiul electric

9 decembrie 1894: Începe să circule primul tramvai electric, între Obor și Cotroceni. Tramvaiele cu cai circulau în Capitală din 1871, iar în Timișoara, din 1869. Prima linie electrică a purtat numărul 14, pentru că pe celelalte 13 linii circulau tramvaiele trase de cai. În epocă, măsura a fost aspru criticată: că România este o țară eminamente agricolă și că, odată cu dispariția cailor, vor dispărea meșteșuguri și oamenii vor fi lăsați fără muncă. În 1929, a fost desființat ultimul tramvai tras de cai.

Magic FM
always great music
magicfm.ro
Download on the App Store
GET IT ON Google Play

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:

- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume .....

Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....

Localitate ..... Județ / Sector .....

Cod poștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ❑ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament / Perioada	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

It Rocks!

www.rockfm.ro

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025